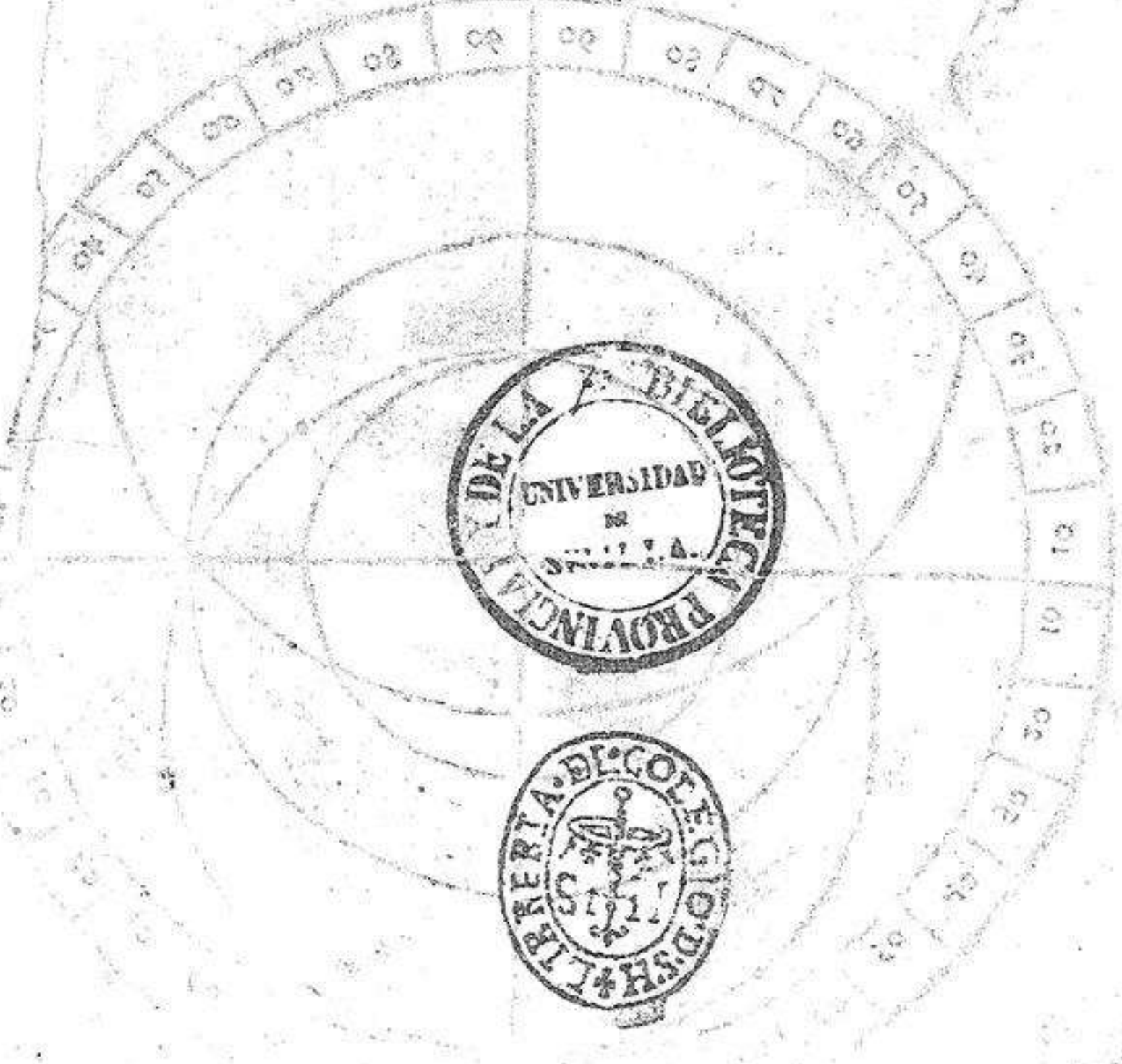

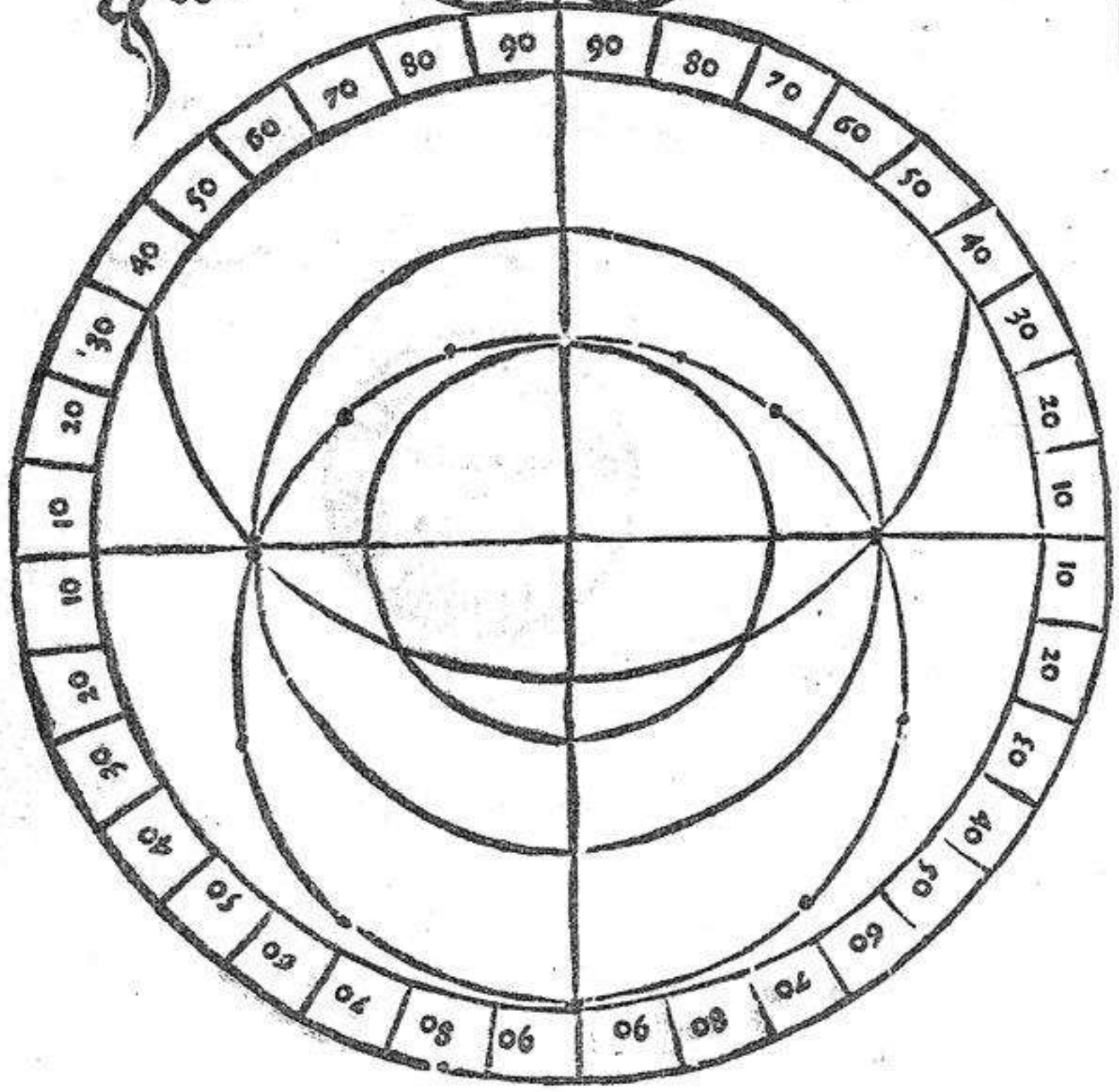
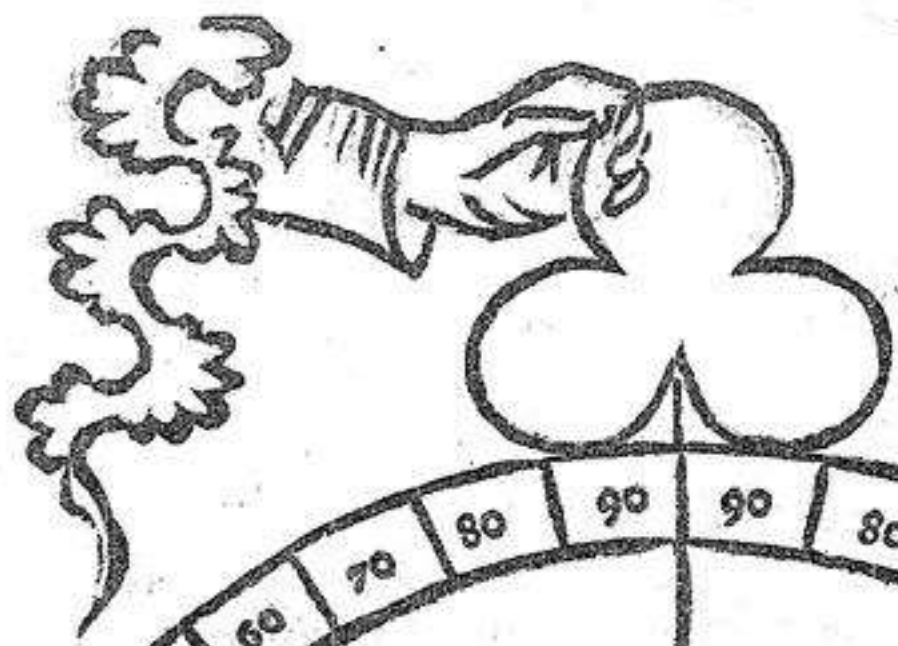
Cat. Inc. 1

1917

PROVINCIA DE LA BIELLOTECA
UNIVERSIDAD
DE
S. J. A. V. A.

LIBRERIA DE COLECCIONES
D. S. H. +
S. J. A. V. A.

Licit quodq; abra bā iude⁹: optimū instru-
mentoꝝ ad inueniendū gradū orientem
in natiuitatib⁹ est astrolabiū: qđ quāto p-
fectius fuerit tāto meli⁹. Post astrolabi-
um aut optimū ē instrumentū qđ appel-
lat̄ quarta circuli. Post hec umbra recta
Post hec umbra transuersa. Post hec
mensura p aquā facta. ¶ Animodar qđ
interpretat̄ trutina de qua dixit ptbole-
mens: qđ cōsiderandū ē qđ planeta pote-
statē habeat in gradu adunatiōis vel op-
positionis solis & lune q̄ natiuitateꝝ p̄cef-
sit: qz quot grad⁹ signi in quo est ille pla-
neta p̄terierūt: tot sunt grad⁹ orientis vel
medij celi. Multis p̄batiōib⁹ falsū esse constat: qđ sigs defensor ptbole-
mei accesserit & nobis obijciat dicēs falsitatē animodar nō recte proba-
tam esse propter discordiā philosophoꝝ: p̄pter discordiā de pt̄tib⁹ pla-
netarum in gradib⁹. Respondem⁹ nos in multis natiuitatib⁹ cū astro-
labio perfecto etiā in p̄cto ip̄arū natiuitatū in terra etiā cui⁹ latitudo
cognita in gradib⁹ & minutis sūp̄fisse grad⁹ & minuta altitudinis solis
nec tñ inuenisse aliquē aliquē de septem planetis cui⁹ grad⁹ & minuta re-
spondent gradibus & minutis orientis vel medij celi nisi cum fallacia
plusq; triū quarterū hore. ¶ Dixit messabala: differētia adunationis &
oppositionis solis & lune tāq; horā vnā tēporalē ponendā esse: & dein-
de quātū hora natiuitatis ab hora p̄cedente adunationis & oppositio-
nis distiterit considerandū esse: & scđm p̄portionē distantie illi⁹ ad totā
distantiā inter adunationē & oppositionē: de hora tēpali sumendū: sed
& hoc multotiens falsum esse probauim⁹. ¶ Dixit bermes quod locus
lune in hora infusionis spermatis in matricē: erit gradus oriens in na-
tiuitate: gradus vō oriens in cōceptiōe est lune locus in natiuitate: qđ
verum esse p̄batiōe cognitū est nisi natiuitas vel septimo v̄l v̄ndecimo
mense fuerit. ¶ Magistri eni astronomie primū mensē a cōceptiōe sa-
turno attribuūt eo quod ipse semini vim retentiuā administret. Secun-
dū vō ioui eo qđ ipse incrementū semini conferat. Tertiū marti calorem
augmentanti & motū attribuenti. Quartū soli qui vitā spiritualē in cor-

p. m. i.
q. s. o. l.

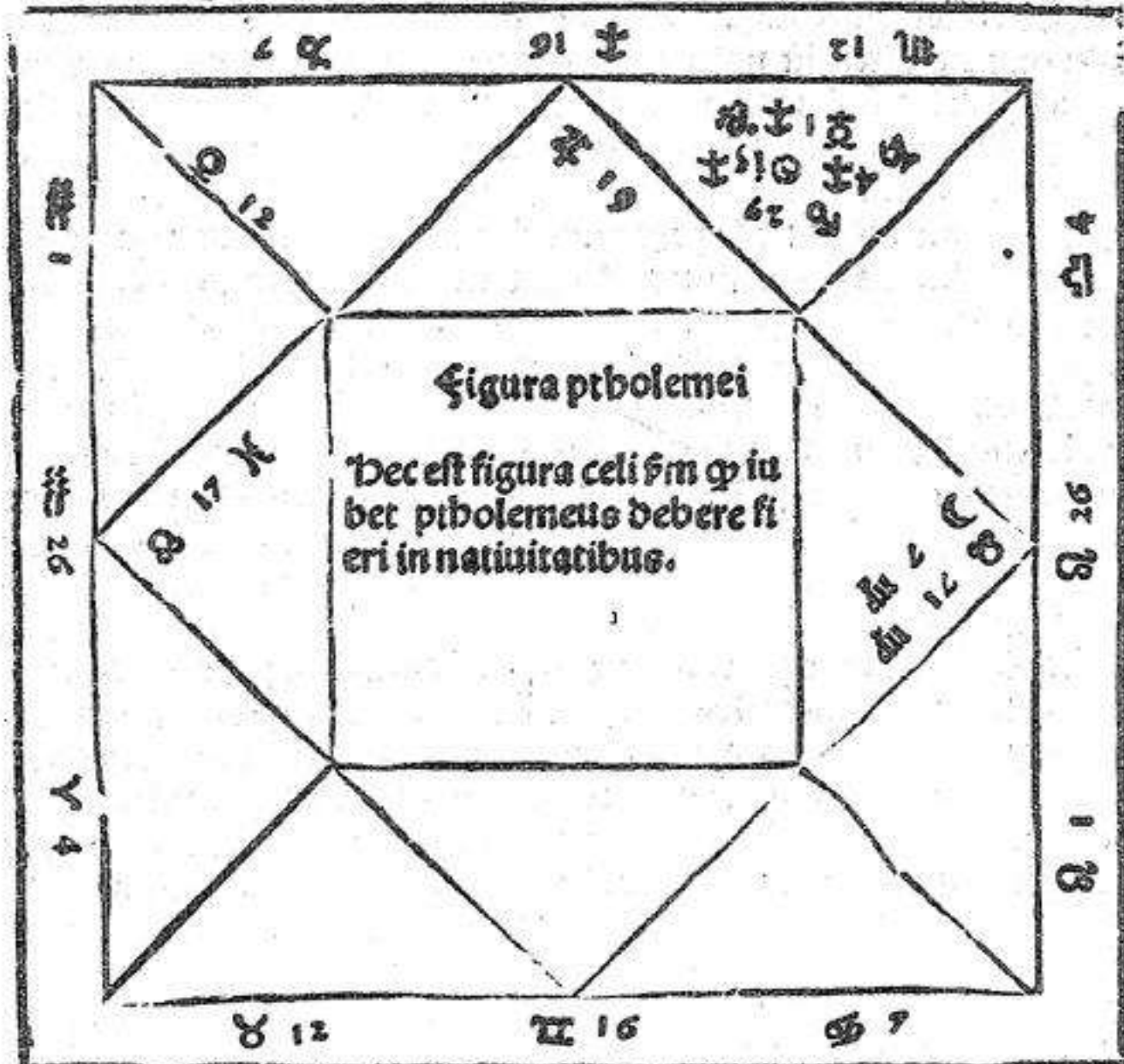
47
57
77
de ponit. Quintū veneri lineamēta corporis et mēbra formāti et venus-
stanti. Sextū mercurio q mēbra a se diuidit hacten^o cōiūcta. Septimū
lune q forme est mod^o indicatiua: nascentē in hoc mēse contingit vi-
uere sed nō diu et vix vn^o inquinamento carens in hoc mense nascitur.
Octau^o itez ut prim^o saturno dedica^t: egressū conceptui p^ohibenti: q si
vel ex motu aie vel accidēte corporis in hoc mēse p^ognās pepererit et pa-
riēs et par^o simul vita p^ouabunt. Itē non^o ioui ascribit^o quo plurimi na-
sunt. Contingit etiā quosdā in mense decimo nasci eo qd mars motuz
prebeat cui est mensis ille. Sunt quoq^{ue} qui mense vndecimo oriunt^o sed
rarissimi ut vix vn^o inter mille. ¶ Nūc aut artē trademus qua scire pote-
rimus cognita natiuitate quot dies pregnās cōceptui hospiciū prebue-
rit: cognito oriente in natiuitate cognitoq^{ue} vtrū luna in superiori hemi-
sperio fuerit vel xpe ipm i principio septime dom^o vel iux^o pncipiū inue-
neris dies more fuerūt. 259. si aut plurimū a principio septime domus
distiterit: vide quot grad^o equalib^o ab eo distet et p^o singulis gradib^o: su-
me horā rectā et gnquagita minuta hore: horas cū minutis hore i dies
redige: et qd inde puenerit: p^ostate sūme diez adiunge. Qd si luna fuerit i
orientis gradu: dies more fuerūt. 273. q si luna in inferiori hemisperio
fuerit: visa differentia ab oriente ad ipam i gradib^o equalib^o operās ut
supra qd productū fuerit adde sūme p^ostate dierū luna in superiori emi-
sperio existente. Consentio hermeti in hoc q locus lune in cōceptione
erit oriens in natiuitate semp. Contingit vō si xpe natiuitatē: scilicet se-
ptem vel quinq^{ue} dies ante natiuitatē ali^o planeta quā saturn^o gradum
orientē in conceptiōe obtinuerit ibiq^{ue} ptatē hīs lunā uel ex qdrato vel
ex opposito respererit: exhibit partus citius p^o finito tēpore. ¶ Dixit ptbo-
lemeus. Dis planeta ante initiū alicui^o dom^o exis et minus q^{ue} 5. gradi-
bus ab initio distans: quasi in illa domo existens est siue pncipiū illi^o
dom^o sit in initio signi siue nō. Intelligendū aut distātiā p^odictā quinq^{ue}
gradibus equalib^o esse cōsiderandā: dico aut q qñ planeta ē in pncipi-
o dom^o maxime virtutis ē quāto aut in ipa domo a principio magis
elongat^o: tanto virtutis minoris ē. Cū aut est in proximo gradu ante pnci-
piū dom^o parue potentie: est quā potentia a principio recipit: mino-
ris aut est potentie cū in secūdo est ante pncipiū dom^o: sic paulatī potē-
tia diminiūt: crescente distantia: ut in quinto nulli^o sit virtutis. ¶ Dixit
messabala q si planeta est in. 30. gradib^o alicui^o signi nulli^o penitus vir-
tutis est in signo in quo est: sed in sequenti: hoc aut falsū est. Signa enī
quocūq^{ue} modo accipiāt siue fm cogitationē siue fm visum: nullo inter-
uallo a se ab inuicem distincta sunt. ¶ Notum est iouis terminū esse in

ariete a capite arietis vsq; ad finē sexti gradus eius. Terminū vero ve-
neris in sex gradibus sequentibus esse: tamē si fuerit iuppiter in princi-
pio sexti gradus arietis non dicetur virtutem habere in termino vene-
ris subsequente sed in suo: et sicut intervallo non distat terminus a ter-
mino: sic nec signū a signo. nam totus circulus gradibus distinguitur.
¶ Dixit hermes: cum aliqua stellarum fixarū primi honoris fuerit in
gradu oriente ostendit nascentem magna et extranea et mirāda vltra
parentes habiturū: sicut tempore illi stelle: dicitur autē temperies stelle
quod ipsa similitē in terrenis exercet virtutē: similitē dico virtuti quā in ter-
renis habet coniunctio aliquorū planetarū duorū. Dico autē hoc dictū
hermetis. verum esse siue sit primi siue secundi honoris fixa: que tamē
parue latitudinis sit ut achimecala cel et aldebaran que sunt primi ho-
noris et cor scorpionis que est secundi: que vero magne latitudinis est
ut aquila cadens que primi honoris est. Vel aquila volans que secun-
di est parua virtutē in terrenis potest exercere. ¶ Dicit anirici. quod fixa pri-
mi vel secundi honoris cum gradu oriente in natiuitate ascendēs: ean-
dem habet virtutē quam habet in oriente quod falsum est. nam maior
est virtus longitudinis quā latitudinis. ¶ Albumaçar vero in isagogis
suis maioribus multas et varias figuras enumerat cum vnaquaque fa-
cie cuiusque signi ascendentes sicut indos: quod magis ridiculo quā veritati
accedit. Item albumaçar enumerat alias figuras sicut ptolemeū cum
faciebus signorum ascendentes. quod verum est sicut quadraginta octo
figuras que sunt in firmamento quas ptolemeus enumerauit sicut dispo-
sitionē quā habuerint in tempore suo: nunc autē sicut sententiam suam lo-
ca mutauerunt: cum tamen sicut indorum sententiā sint immobiles. Veritas autē
sic est quod siue ille figure moueantur siue non: duodecim tantū earū confi-
derare debemus que sunt propinque zodiaco: non viginti vna septentri-
onales nec quindecim australes. ¶ In di libro natiuitatū multas par-
tes faciunt: quas omnes negligit ptolemens nisi partes fortune. Ego
autē in hoc libro enumerabo quas probauerūt patres huius artis scilicet
doromus: messaballa: andruçagar: his prelibatis nunc de proposito di-
cendum est.

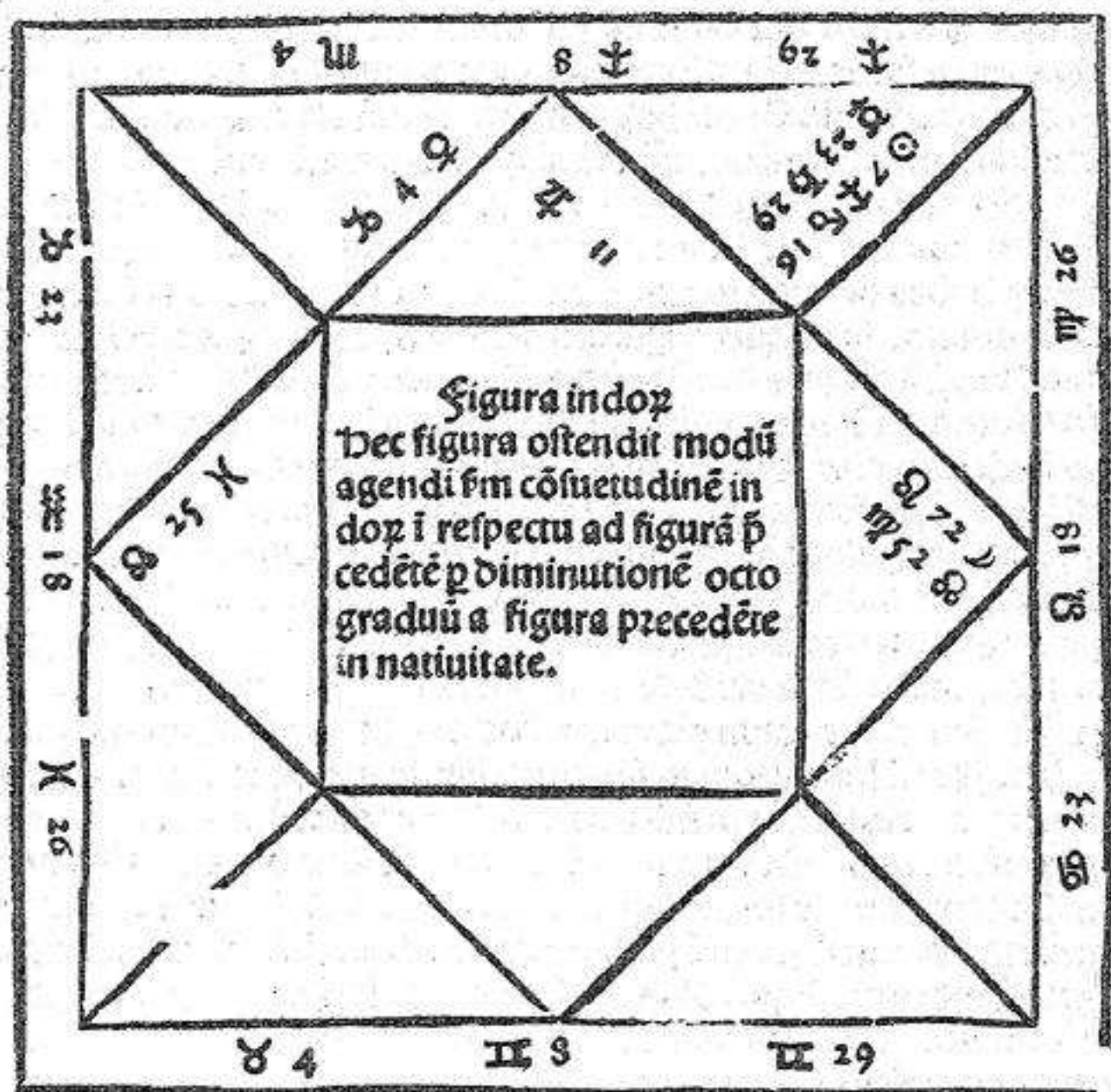
In primis ergo sicut tabulas probationū oriente inuen-
to domos quoque sicut terre latitudinē coequa. sicut artem a
nobis in astrolabio traditam: non sicut magistros astrono-
mie quorum falsitatē in libro de rationibus tabularū
ostendimus. Et cum duodecim domorū figuram descri-
pseris scribe locū cuiuslibet planete in domo in qua in-

uenit. Caput quoque draconis lune et caudam: quos omnes in tabulis
probationum secundum longitudinem terre oportet coequatos esse. Scribe
etiam septem respectus cuiuslibet septem planetarum in domibus ubi sunt il
li respectus considerandi secundum distinctionem domorum et secundum gradus equales.
Hanc autem figuram appellamur figuram ptolemei.

Est hec alia fac figuram et ab orientis gradu minue octo
gradus retro: nec cures an in eodem signo an postero
ri termine subtractio: gradum vero in quocumque termina scri
be in secunda figura initium ponens prime domus: et adhuc mo
dum a principijs singulorum domuum deme octo gradus: et gra
dus terminationis: principia reliquarum domuum scribe in
secunda figura. Similiter a locis singulorum planetarum et capitis et caude

7 a locis respectu octo gradus retro deme: 7 terminos subtractionis
singulorum in secunda figura scribe 7 hec appellat figura in dox.

¶ Sūt autē hec due figure ad presens negociū ad modū necessarie.

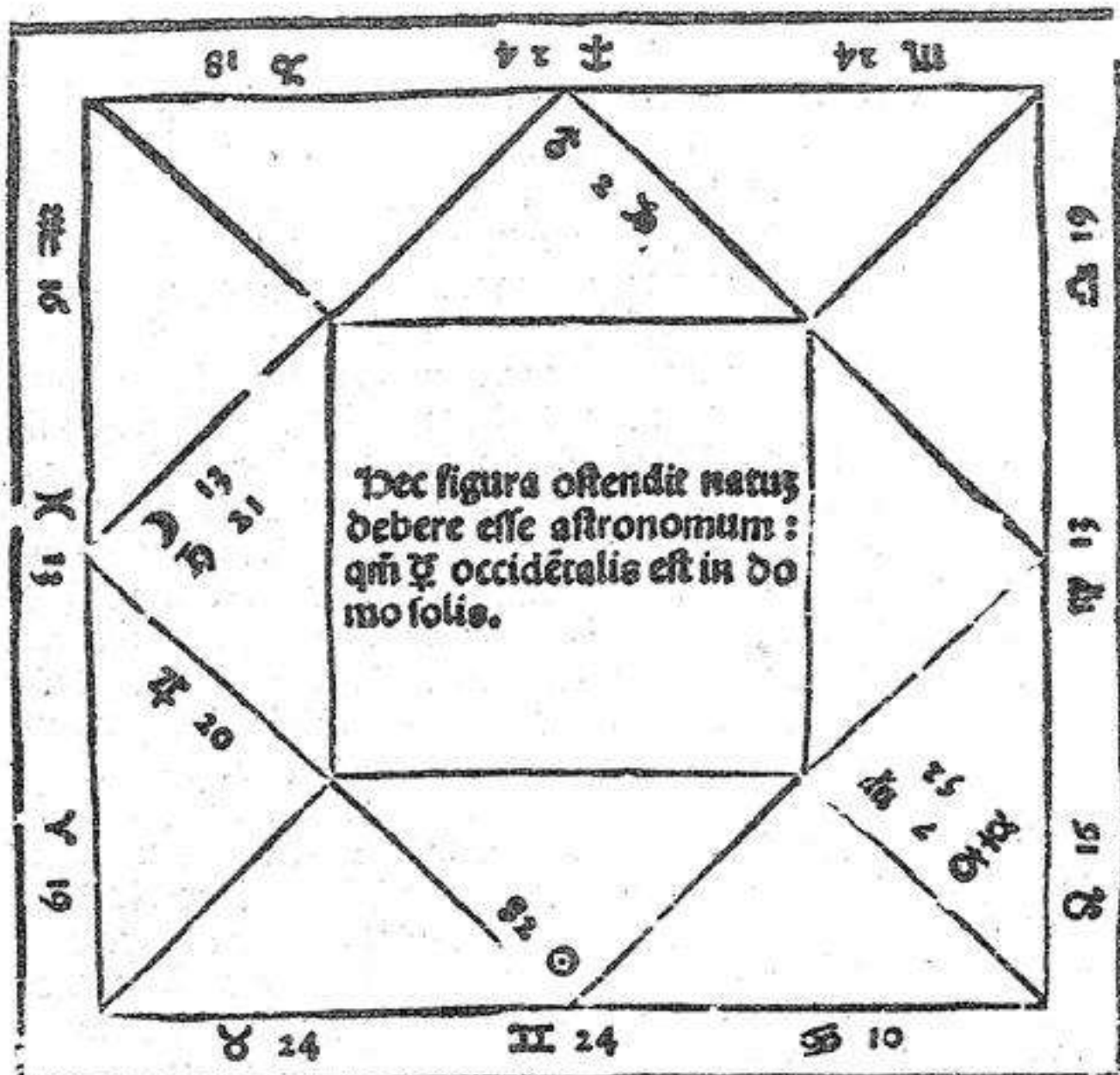

¶ In predicto modo figuratis primo considerandum occur-
 rit an nascens habiturus sit nutritionem que est quattuor
 annorum secundum astronomos: qui anni attendunt iuxta quat-
 tuor signa quattuor elementis filia. ¶ Primum enim annum in-
 dicat signum oriens. Secundum vero annum secundum ab oriente signum

Tertiū: tertiū. Quartū: quartū. Ad huius rei noticiā grad^o oriens inspi-
ciendus est: an aliquis planetarū ipm respiciat s^m domorū distinctio-
nem: vel s^m gradus equales. Si respectus ille fuerit iouis vel veneris
vel mercurij fortunati vel solis vel lune. Unū bonū testimoniū habes:
si planeta respiciens in aliquo quattuor angulorū fuerit nisi crematus
vel retrogradus sit. Si enī hoc contingat falsū est testimoniū. Si vero
planetarū predictorū nec cōbustus nec retrogradus aliquis fuerit oriē-
tem respiciens: fueritq; dñs dom^o octaue vel sexte vel duodecime dimi-
diū testimoniū habes bonū. Qd si luna in prima domo fuerit vnū testi-
moniū habes perfecte malū. Item si saturnus vel mars vel mercurius
nō fortunatus in aliquo angulorū fuerit z hoc testimoniū perfecte ma-
lum. Quod si aliquis horū triū domin^o fuerit alicui^o angulorū dimidi-
um testimoniū habes malū. Item si planeta fortune fuerit in prima do-
mo dederitq; vim suam planete infortunij octaue dom^o domino z hoc
testimoniū perfecte malū. Luna vel respectus eius cuz planeta fortune
in aliquo angulorū bonum prestat testimoniū. Cum planeta infortu-
nij malū testimoniū perfecte. Si vero post angulū: dimidiū. Si vero in
nona domo vel tertia: quartā testimoniū prebet. Si vero fuerit cum pla-
neta fortune in sexta vel duodecima domo scilicet nullius est testimo-
nij. Ibi dem tamen cum planeta infortunij malum testimoniū perfecte
prebet. Item si luna fuerit in superiori emisperio dederitq; vim suā pla-
netae existenti cuiusq; in inferiori emisperio quocūq; modo testimo-
nium perfecte malū. Si vero luna in inferiori hemisperio fuerit: vimq; su-
am dederit planete fortune quocūq; respectu vel planete infortunij per
respectū bonū: testimoniū perfecte bonū est. Cōsideranda etiā est adu-
natio lune cum aliquo planeta. s. an vterq; latitudinē habeat aut al-
ter tātū: aut neuter. Si ambo in zodiaco fuerint aut latitudinē habue-
rint sed equalem z in eadē parte testimoniū perfectū est s^m qualitatem
planete lune coniūcti. Si aut alter in zodiaco fuerit: alter vero ex vtrali-
bet parte latitudinē sed parū habuerit aut ambo ex vtraq; parte: lati-
tudo tñ vni^o maior latitudine alteri^o minui^t testimoniū s^m quantita-
tem latitudinis. Si vero latitudinē ex diuersis partib^o habuerint nullū
testimoniū erit. Si v^o lūa ex opposito aliquē plāetā respexerit hūeritq;
coeqlē latitudinē z ex diuersis partib^o testimoniū perfectū. Si aut ex
vna parte fuerit: licet latitudo equalis: nulli^o sūt testimoniū. Si alter in
zodiaco est alter latitudinē habeat v^t ambo latitudines inequales z in
diuersis partib^o habeāt minui^t testimoniū. ¶ Si vero luna aliquē pla-
netam ex tertio vel sexto respiciat z alter in zodiaco fuerit alter extra:

parū diminuit testimoniū. Si ambo latitudinē habeant vel ex ditteris
partib⁹ vel ex eadē dimidiū est testimoniū. ¶ Si luna ex quadrato ali
quē planetā respiciat: siue vterq; vel alter: vel neuter latitudinē habeat
testimoniū pfectū. ¶ Si luna a sole min⁹ quā duodecim grad⁹ distat p
fecte malū testimoniū. Si vero ex quadrato vel opposito solem respici
ciat dimidiū testimoniū malū. Si ex tertio vel sexto bonū testimoniū p
fecte. ¶ Si luna adunata fuerit saturno: vel in respectu saturni: fueritq;
ip̄a inter adunationē: z oppositionē ei⁹ z solis saturni maliciā minuit.
Si aut̄ inter oppositionē z adunationē fuerit: eius maliciā auget. ¶ Si
vero adiuncta marti vel in martis respectu fuerit: ecōuerso accidit quā
in saturno. ¶ Si luna z aliquis alioꝝ planetaz fuerit in diuersoꝝ signo
rū gradib⁹ a linea equinoxiali eādistanrib⁹ vel in fine a dextra vel in
fine a sinistra: testimoniū pfectū s̄m planete qualitatē. ¶ Si in domo se
xta luna ē etiā absq; oī respectu testimoniū dimidiū malū. ¶ Si leo vel
sagittari⁹ vel aquarius oziēs fuerit oīa testimonia p̄fata perfecta dimi
diabunt̄ in eadē qualitate tamē p manentia. ¶ Adhuc s̄q; ad tres domi
nos triplicitatis oziētis cōsiderādū: nec curādū an ip̄i plāete fortūe uē i
tunij fuerint. Qd̄ si oēs tres vel duo eozū in domibus bonis fuerint: nec
eoz in domib⁹ bonis existentū aliquis retrograd⁹ vel cōbustus fuerit:
testimoniū pfecte bonū. Si aut̄ in malis domib⁹ fuerint tres vel duo eo
rum aut retrogradi aut cōbusti testimoniū pfecte malū. ¶ Deinde triuz
dñoz triplicitatis status cōsiderandi z p eosdē dños: annos nutritiōis
diuidēdos z cū cuiq; annus cū tertia anni parte cōtingat: prim⁹ dñs tri
plicitatis primū annū cum prima tertia sequētis anni iudicabit. Secū
dus vō dñs duas reliquas cū duab⁹ tertijs tertiij anni: tertius quod re
liquū ē pro statu suo iudicabit. Primū quoq; annū nutritiōis prime do
mū ascribendū: secūde secūdū: tertie tertiū: quarte quartū: z si i aliqua
illarū domūū est planeta malus: in anno domui ascripto infirmitatem
nascens patiet: cui⁹ morbi qualitatē per planete qualitatē perpendere
poteris. Temp⁹ quoq; infirmitatis hoc pacto ppendas a principio do
mū in qua est planeta vide p quot grad⁹ equales distet ip̄e planeta z
singulis duob⁹ gradib⁹ z dimidio vnū mēse tribue z singulis gradib⁹
duodecim dies. Ex his aut̄ de qbus in sexta domo rationabimur mē
brum passurū cognoscei. ¶ Potissimū aut̄ oīuz testimonioꝝ est ut pla
nete super totum circulum potestātē habentis quē sarraceni almuteq; di
cunt statum consideremus: eius enī testimoniū pro qualitate sui status
omnibus alijs simul acceptis equipollet. Tunc aut̄ sic inuenies. ¶ Sci
sandum ergo quod loca principalis quinq; sunt. Unus solis: alter lune.

Terti^o est locus adunatiōis vel oppositiōis vtracunq; harū natiuita-
tem precesserit. Dic autē dissentiūt sapientes: cū enī oppositiō natiuitatē
precesserit dubitant an locus solis an locus lune: terti^o accipiendus sit.
¶ Ptholemeus autē affirmat sp̄ locū eius q̄ superi^o hemisperiū in oppo-
sitiōe obtinuit: tertiū ponendū. ¶ Hermes autē et Dorochius asserūt ter-
tiū ponendū esse locū superius hemisperiū tenentis in natiuitate. ¶ In
di tñ et messa balla dicūt locū lune in hora oppositiōis semp̄ ponendū
tertiū: quib^o consentiūt sapientes sarracenozū quibus et ego. ¶ Quart^o
gradus oriens. Quintus pars fortune q̄ fm̄ ptholemeus semp̄ de die et
nocte sumēda est a sole ad lunā. ¶ Computa quot virtutes habeat qui-
libet planetarū in his quinq; locis: et in loco in quo est: et in die natiuita-
tis et hora. Da dño domus quinq; virtutes: dño vero honoris quatuor
dño triplicitatis quisq; horū fuerit tres: domino termini: duas: dño fa-
ciei: vnā. ¶ Siquis in domo prima fuerit da ei duodecim virtutes. Ex-
istenti in decima: vndecim. In septima: decē. In quarta: nouē. In vn-
decima: octo. In quinta: septem. In secūda: sex. In nona: quinq;. In
octaua: quatuor. In tertia: tres. In duodecima: duas. In sexta: vnā.
¶ Attribue domino diei septe: dño hore: sex virtutes: et planeta ergo q̄
plurimas virtutes habuerit ille est almutec: et fm̄ hoc quod numer^o vir-
tutū cuiusq; ceterozū ad numerū virtutū hui^o accesserit: fm̄ hoc virtus
eius in nascente apparebit. ¶ Et qm̄ antiqui de natiuitatibus tractan-
tes fm̄ ordinē domozū procedere consueuerūt nō fm̄ ordinem licz na-
turalē a ptholemeo in libro quatuor capituloz obseruati: et nos anti-
quoz vestigijs insistentes eodē ordine pcedem^o.
In primis ergo de aia et ei^o affectibus et corporis complexione et vite
quantitatē ratiocinabitur.

Ad iudicandum ergo de anima nascentis primo statu mercurij considera. Si mercurius fuerit occidentalis a sole nec sub luce eius nisi in ariete & leone. Nec retrogradationi propinquus. Et in aliquo angulorum quod est eum fortem esse. Animam fortem liberalem famamq; fortitudinis & libertatis indicat. Quod si fuerit in domo casus: subtilitatem sine fama signat. Quod si primo angulum fuerit in predictis mediocres signat. Quod si in aliquo suorum domorum fuerit: liberalium artium sciam portendit. Quod si fuerit in aliqua domorum saturni vel ex quadrato vel ex opposito ubi cumq; extiterit: respiciat aliquam prophetiam predicat: aliorum & diuinorum indigetricem. Quod si fuerit in aliquo domorum iouis: vel eum quicumq; modo respiciens fuerit aliquam benivolam largam legum amatricem demonstrat. Quod si in domo maris

vel quolibet eius respectu: aliquā maledicā & de oib⁹ malis suspicantē
Si in scorpione vel in respectu martis ex quadrato vel ex opposito lu-
naq; vtrūlibet horū respexerit: alienorū raptorū fraude & latronē signifi-
cat. ¶ Si min⁹ a sole quā in .16. minutis distiterit vel in domo solis fu-
erit astronomicū vel phisicū. Si in aliqua domorū veneris vel ei adu-
natus fuerit vel eam ex sexto respiciēs: aliquā simplicē musice appetiti-
uā. ¶ Dicit ptholeme⁹ si mercurius & luna se ad inuicem respexerint: ali-
quā naturaliu affectuū domitricē signat dicta & facta oia moderatē ra-
tione. Si neuter alterū nec orientē respexerit: oia contraria sūt. Si alterū
contigerit tm̄: nunc ordinate: nunc perturbate predicta āministrabunt.
¶ Si fuerit sub luce solis vel combustus nisi sit recept⁹ plurib⁹ quā .16.
minutis a sole distans: aliq̄ debilem & pavidā: etiā si eadem passus in
aliqua suarū domū fuerit: vel saturni quod sapientie indicatiuū est.
Scientiā quidem sed paruā significat. Si retrogradus perfidam. ¶ Si
orientalis a sole & fortis cū sapientia manualiu operū piciam indicat.
Magis aut si cum luna vel in lune domo fuerit. Si in signo mobili: ser-
monis & opis inconstantiā. Si in stabili contraria. Si in bicorpozi du-
plicē: aliud in ore: aliud in corde habentem. ¶ Dicit ptholeme⁹ cōside-
ra planetā qui est almuteç super locū lune & sup locū mercurij. Per hūc
facilius scitur⁹ q̄litates aie fm naturā planete almuteç & pportionē ei⁹
ad solē & ad angulos: fm virtutē planetarū eū respicientiu vel ei aduna-
torū. Et fm signū in quo ē cū oē signū virtutē dñi sui habeat. Dico autē
si almuteç hz aliquā virtutem in oriente & dñs sit hore: ipse solus sufficit
ad iudicādū de aia. Si nec virtutē i oriēre hz nec dñs sit hore debes mi-
scere naturā dñi orientis vel planete existentis in oriente cum virtutib⁹
mercurij & almuteç. ¶ Dixit messa balla: signa ignea signa regū sūt subli-
miū aliq̄ demonstratiua: dico tm̄ nām igneorū p q̄litate dñorū suorū vari-
ari. Si enī aries oriēs fuerit marti nām habebit: bellicosus: verbosus:
discordiarū seminator & hec intendēt & remittēt fm debilitatē vl for-
titudinē marti habitā in natiuitate. Et fm respectū planetarū ad martē.
Quō si iuppit in natiuitate arietē tenuerit nec cōbust⁹ nec retrograd⁹: ad
fidei & religionis obseruationē nascens alios iuitabit. Si leo in oriente
fuerit aliq̄ sublimē dominiū. s. sup alios appetētē labores operū exosā
indicat. Si iuppit in eo extiterit a sole orientalis: qz ē gnte dñs bonos
filios hitatur. Itē qz ē dñs octaue: longā vitā. Si vō ibidē mars fuerit
iracūdū: bellicosū: lōgas vias pfecturū: qz ē dñs none. Et fm fortitudi-
dinē vel debilitatē marti i natiuitate ea q̄ ofert mars intēdēt ut remittēt.

¶ Et notandū quod in omni natiuitate mars ire indicatiuus est. Sed si fuerit in signo igneo maior erit iracundia quā in aquatico: et in signo humanā formā habente: sanguinis humani effusor erit. ¶ Saturnus quoq; in omni natiuitate sollicitudinis et tollerantie laborū significator est. ¶ Sol vō appetitū honoris et potestatis. Ven⁹ appetit mulieres ludos et cōiunia potatiōes et his filia. ¶ Mercuri⁹ sapientiā et opa et magis si fuerit occidentalis a sole. ¶ Iupitē fidē firmā et appetitū peccūie. ¶ Luna vō virtutes naturales et cōplexionē corporis indicat. ¶ Et notandum cōplexionē corporis pfecte sciri posse et p naturā signi in quo est luna: et pportionē lune ad solem. Et nām planete respicientis vel lunaz vel orientem vel vtrūq;. ¶ Pulchritudinē vō p boz triū figuras: orientis scilicet et signi in quo est almuteq; et signi in quo est luna pfecte scies. ¶ Signa vō pulchritudinis sūt: gemini: virgo: libra et prima medietas sagittarij. Signa aut mediocris pulchritudinis sūt: scorpi⁹ capricorn⁹: pisces. Qd si almuteq; fuerit in zodiaco matrū nascentē protendit. Si extra scdm quātitatē latitudinis pinguedinē. Si aliqd rectorū in oriente fuerit atq; in eo luna vel almuteq; longitudinē maiorē qdē si vterq; figt et hoc respectu parentū. ¶ Per dñm boz per planetā existentē in oriente: vel gradū orientē respicientē: colorē habebit.

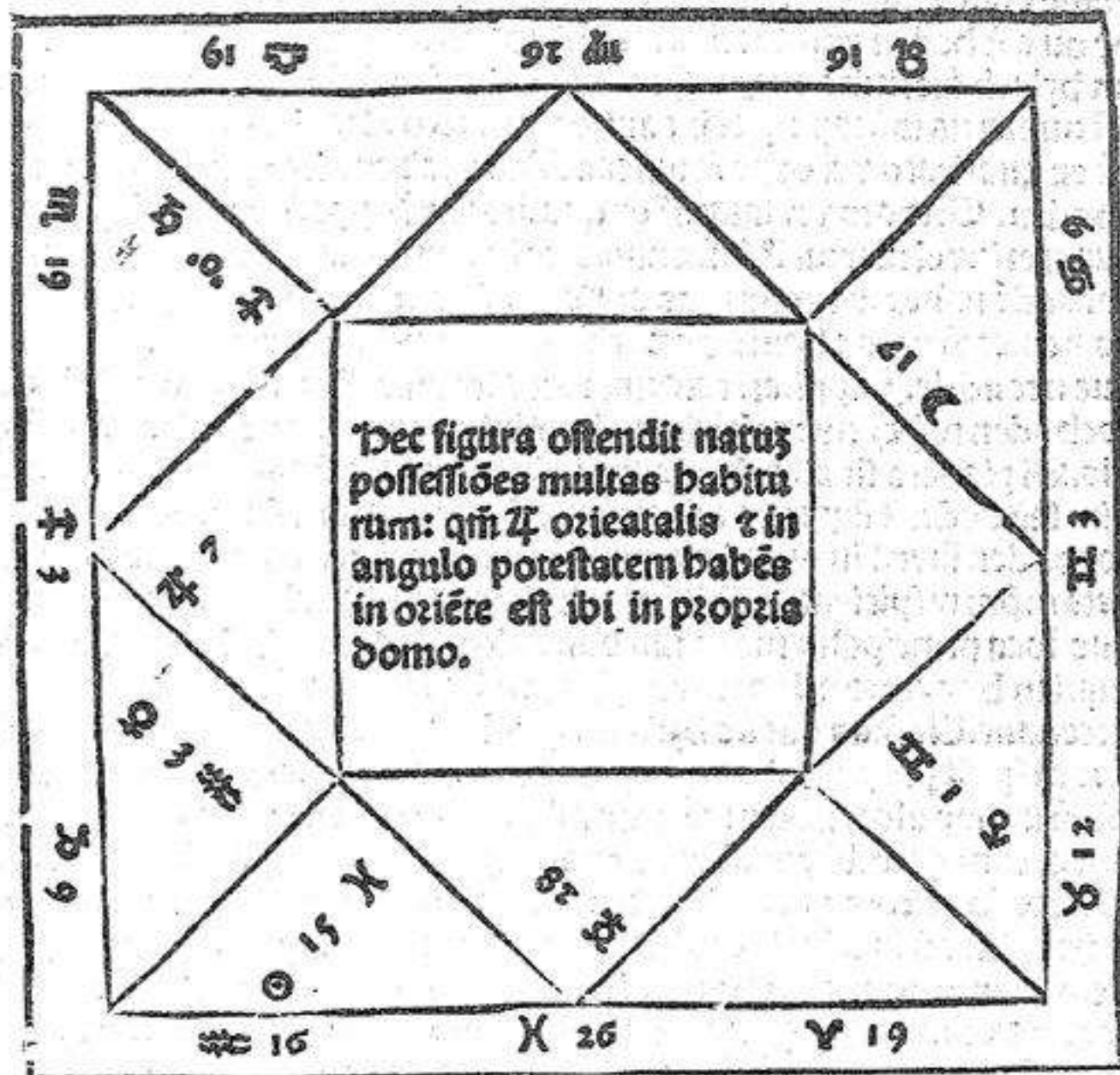
¶ Nunc de vita dicendū.

Si natiuitas diurna fuerit vide locū solis. Si inueneris eum vel in decima vel in vndecima sūm partitionē domorū sol hylech erit: qd mulier interpretat siue in masculino siue in feminino signo fuerit. Qd si aliqs planetaz q potestatem hz sup locū solis solem respexerit: ille planeta alcohoden: qd marit⁹ interpretat erit. Qd si plures planete solem aspexerint: de illis sume almuteq;. Si vō null⁹ planeta solem respexerit: fac ut docebo postea: q si sol fuerit in nona domo vel in septima et in signo masculino pone solem hylech et vide si poterit habere alcohoden. Si vō in predictis domib⁹ nona scilicet vel septima et in signo feminino fuerit: vel in alijs domib⁹ nō ponas euz hylech. Qd si sol nō est hylech: vel est hylech sed nō hz alcohoden. Vide locū lune: si fuerit in domo septima siue in masculino siue in feminino signo pone eaz hylech. Si si fuerit in decima vel in vndecima et in signo masculino. Et notandū q in alijs domib⁹ superi⁹ hemisperii tenētib⁹ luna hylech esse nequit. Itē si luna fuerit in prima domo vel tertia siue in signo ma

scilicet sine feminino: vel in quarta vel in quinta et in signo feminino: pone eam hylech: si autem in signo masculino vel in alia domo inferiori hemispherij: ne ponas hylech: quod si lunam hylech inueneris: vide si habeat alcochoden an non: si non habet alcochoden: vide si natiuitate precesserit adunatio vel oppositio solis et lune: si adunatio precesserit: et si gradus adunationis fuerit in aliquo angulorum vel in domo que est post angulum illum gradum pone hylech: et vide si habeat alcochoden. Si oppositio solis et lune natiuitate precesserit sume gradum oppositionis eius: scilicet qui in natiuitate fuit super terram et quomodo de gradu adunationis: operare quod si non habueris hylech: sine alcochoden: pone gradum orientem hylech: et eius quere alcochoden: et si non habuerit alcochoden pone partem fortune hylech: et eius quere alcochoden: et si non habuerit vita nascentis breuis erit: et quod primum interemptorum gradus oriens offenderit: nascentem perimet. Et quanto plures hylech et alcochoden fuerint: tanta vita plurius erit. Quod si natiuitas nocturna fuerit et luna in aliquo locorum predictorum in superiori scilicet vel in inferiori hemisphero: pone hylech: et quere eius alcochoden: et si ipsa non fuerit hylech: vel alcochoden non habuerit: pone solem hylech si fuerit in prima vel quarta vel quinta: sine in feminino sine masculino signo: et quere eius alcochoden: et si ipse non poterit esse hylech: vel non habuerit alcochoden: operare ut supra de gradu adunationis vel oppositionis de gradu orientem vel partis fortune. Et sciendum si natiuitas fuerit post oppositionem: et sol et luna ambo in natiuitate fuerint super terram: sume locum solis. Quod si natiuitas nocturna fuerit et luna sub terra: sume locum lune in oppositione ad hylech faciendum: et cum habueris hylech cuius sit alcochoden vide alcochoden. si fuerit in aliquo angulorum quattuor: nec fuerit sub luce solis: nec retrogradus vita nascentis tanta quanta est multitudo annorum maiorum illius alcochoden. Quod si fuerit alcochoden in domo undecima vel quinta et fuerit ille planeta unus de tribus superioribus et orientalis a sole. Vel unus de tribus inferioribus et occidentalis a sole: reputa eum quasi esse in angulo. Uiteque nascentis maximos annorum ascribe. Si alcochoden est aliquis superiorum trium et occidentalis a sole. Vel aliquis inferiorum et orientalis a sole: annos mediocres vite attribue sicut annos mediocres vite ascribe: si fuerit in secunda vel octaua sine orientalis sine occidentalis soli fuerit. Si vero fuerit in domo casus minimos annorum vite adiudica: quod si alcochoden fuerit sub luce solis numerus annorum sibi ascriptorum numerus dierum significat tantum. Si alcochoden retrogradus fuerit et inter primam stationem et oppositum

deme vnam quintā reliquā vite ascribēs: & hec est pporcio albumaçar
de qua a scheden eius discipul⁹ in libro suo mētionē fecit. Si sol vel lu-
na hylech fuerit: bonoq; respectu alcohoden suū respexerit: addendus
est numerus minoꝝ hylech: annoꝝ numero alcohodē: s; si respexerit
eū ex quadrato vel opposito: nec addes nec detrahes qd numero alco-
choden. Si mars vel saturn⁹ ex quadrato v' opposito alcohoden suū
respexerit: vel mercuri⁹ infortunat⁹ vel ex quadrato vel opposito suū al-
cohodē respexerit: minimos annoꝝ respicientis ab annis sibi propo-
tis deme: cū vero aliquis hoꝝ triū ex tertio vel sexto respexerit nec mi-
nue nec adde. Juppiter: ven⁹: mercuri⁹ fortunat⁹. quocūq; modo suū al-
cohoden respexerit: respicientis minimos annoꝝ adde alcohodē an-
nis. Si planeta sit alcohodē qui inferior existēs supiori planete alicui
vim suā dederit superior erit alcohoden: vitag; erit s; in hoc qd ille al-
cohoden fuerit in angulo vel post angulū vel in domo castus & s; in pla-
netas ipm respicientes. ¶ Dicit ptholemeus vide almuteq; qui sup qn-
que loca principalia fuerit: illū pone alcohoden: ptholeme⁹ & oēs an-
tiqui in hoc concordant q; ea q̄ dixim⁹ de alcohoden ad veritatē ppe-
accedunt. Veritas autē sic h;: duc hylech vsq; ad locū corruptionis vi-
te: qui sp est propinqu⁹ annis quos ostendit alcohoden: ante & retro se-
cū dū annos alcohoden cū gradib⁹ distans qd si feceris duct⁹ p directi-
onem cum gradib⁹ equalib⁹: fac quoq; respectus cū gradib⁹ equalibus
Si feceris ductus cū ascētionib⁹ terre vel cū ascētionib⁹ circuli recti vel
mixtis s; in qd in astrolabio docuim⁹: fac respect⁹ planetarū s; in partitio-
nem domoꝝ: qui mod⁹ ducendi melior & valentior est. ¶ Nūc autē loca
corruptionū vite exponem⁹. ¶ Grad⁹ oriens vitā corrūpit. si luna est hy-
lech. Si grad⁹ oriens hylech luna vitā corrūpit: pncipiū quoq; quarte
dom⁹ vitā corrūpit. pncipiū similē septime dom⁹ si hylech fuerit in se-
ptima vel nona retro ducēdus. Locus quoq; solis: & quadratū & oppo-
situm. Locus quoq; oppositus loco dñi octaue siue planeta sit fortune
vel infortunij: caput quoq; & cauda draconis luna existente hylech: sa-
turnus quoq; & mars & mercuri⁹ non fortunat⁹: scilicet loca hoꝝ & qua-
drata & opposita vitam rūpūt eozundem respectus ex tertio & sexto si ali-
quis horum domin⁹ fuerit sexte vel octaue vel duodecime similiter ter-
mini hoꝝ. Si planeta fortune respexerit terminos eoz quocūq; modo
vel sol vel luna ex trino vel sextili: morbo quidem graui affligetur non
tamen vita priuabitur nascens. Locus quoq; aldebaran humerusq;
canis: & cor scorpionis: cor leonis: caputq; diaboli: quod est in tauro.

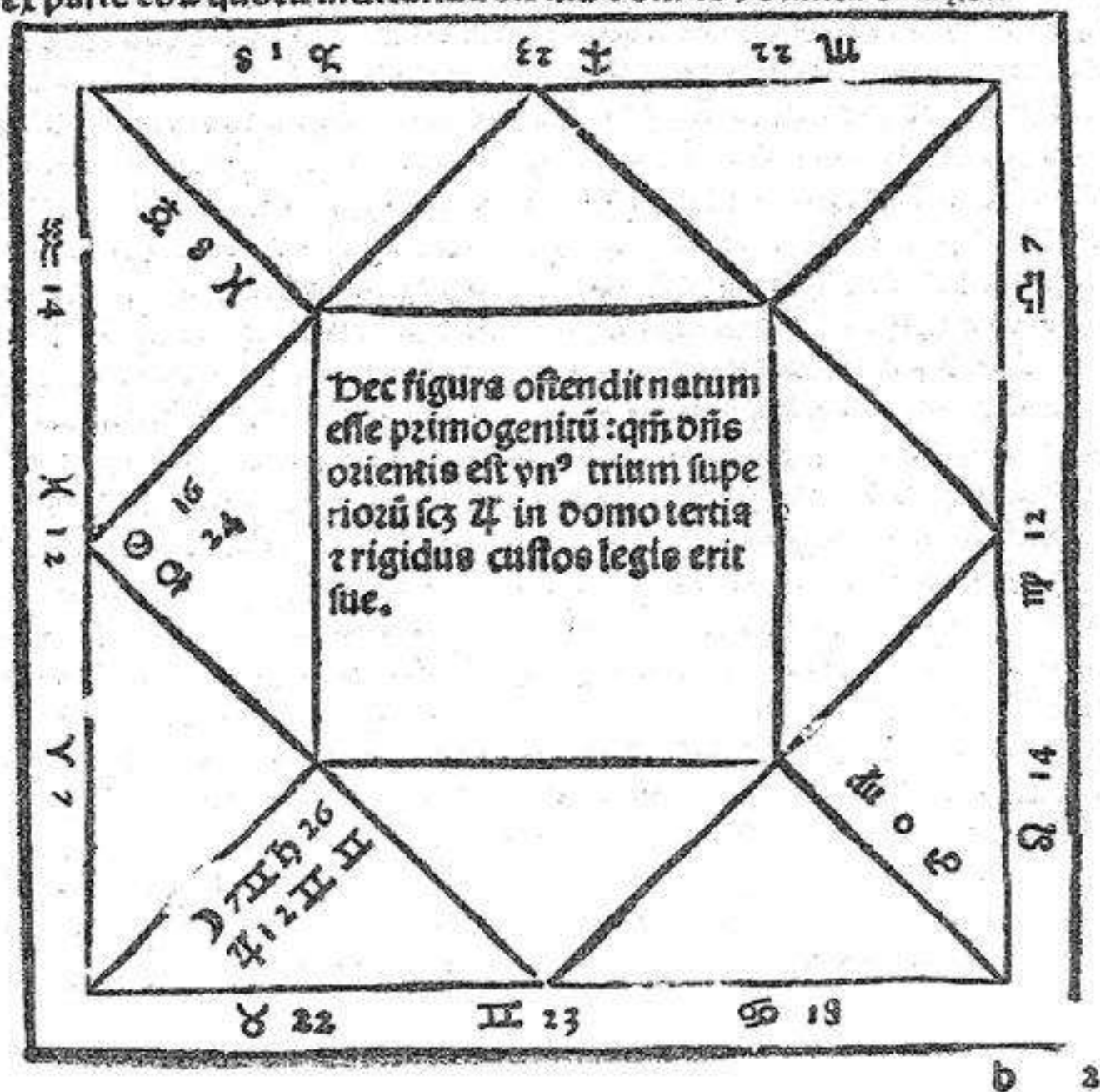

Omnis scilicet domus pecunie. Dic dicemus de proprietate et felicitate in qua tempore suorum annorum contingat. Primo iuppiter considerandus. Si hic fuerit in aliquo angulorum vel primo angulum et orientalis a sole et potestatem habes super orientem in natiuitate diuitiarum possessionem significat. Si dominus secunde domus fuerit in prima domo fueritque fortunatus sine labore diuitias possidebit: et per naturam illius planete poteris scire unde diuidicie future sint. Ut si sol fuerit illi per potestatem diuitie contingent. Si mars per bella vel per latrocinia. Si saturnus ex hereditate mortuorum. Si iuppiter ex fide vel ex magistris fidei. Si venus ex parte mulierum. Si mercurius ex sapientia vel ex mercatura. Si luna ex operibus manuum vel per itinera: quod si dominus ille non fuerit fortunatus eiusque planeta infortunij respererit totam illam pecuniam amissurus est. Si dominus secunde ubiqueque

fuerit vim suā dederit dño p̄me dñsq; p̄zime in aliq̄ angulorū fuerit nec
combust⁹ nec retrograd⁹ multā et sine labore pecuniā possidebit. ¶ Di
cit albīnd⁹ vide almuteq; sup domū secūdā et sup ptē fortune et sup lo
cū iouis et fm̄ statum illius iudicabis. Dico aut̄ respiciendus sp̄ ad tres
dños triplicitat⁹ signi loci solis si natiuitas diurna fuerit Si v̄o noctur
na fuerit ad tres dños triplicitatis signi in q̄ ē luna. siue alterū horū fue
rit bylech siue neuē. et secūdū stat⁹ illoꝝ triū de trib⁹ ptib⁹ vite iudicabi
p̄ma enim pars vite dño p̄mo triplicitatis. secunda dño secūdo: tertia
dño tertio dedicať z hoc fm̄ naturam cuiusq; eoz. z fm̄ proportionem
ad solē: z ad alios planetas: z fm̄ vim dom⁹ z signi in q̄ est: z fm̄ p̄por
tionē domū ei⁹ ad primā domū. ¶ Dicit albumaq; sceden referente
fortuna sine fallacia: ut dñi triplicitatis signi i quo est sol si natiuitas di
urna vel triplicitatis signi i q̄ est luna si natiuitas nocturna fuerit: sint in
angulo vel post angulū in suis locis recepti nulli impedimēto p̄ plane
tas infortunij subiecti: vel quod dñs orientis in angulo vel post angu
lū suo loco recept⁹ vel direct⁹: qđ si adunat⁹ fuerit planete fortune vel
eū respexerit tāto meli⁹. Si sol in angulo existens vim suā dño orientis
dederit: fortuna magna z laudabilis erit: si ūter si dñs orientis vim suā
soli existenti in angulo dederit v̄l si planeta fortune fuerit in oriēte: aut
cū dño orientis z nō in domo casus: vel si pars fortune fuerit in orien
te dñsq; partis fortune eā respiciat: vel mercuri⁹ in oriente vim suā for
tune planete in angulo existenti dederit: vel si dñs decime in oriente ex
istat eūq; nec cōbustū nec retrogradū planeta fortune respiciat: v̄l si iup
piter in domo v̄ndecima fuerit direct⁹ dñs orientis: vel loci solis in die
vel loci lune in nocte: vel dñs grad⁹ adunatiōis vel oppositionis q̄ na
tiuitatē p̄cessit: vel si ven⁹ in domo q̄nta sit in domo prima ptatē habe
vel si fortune planeta dñs q̄rte in prima domo fuerit: vel si ven⁹ iouem
respexerit in domo decima: vel v̄ndecima: vel prima: vel quarta: v̄l q̄n
ta existētē vel si luna solē benigne respiciat neutro eoz in domo casus
existente: vel si sol in die vel luna in nocte est in domo sui honoris nō
infortunat⁹ in oriente ptatē hñs. Dico aut̄ si aliq; superiorū triū orien
talis a sole vel aliq; inferiorū occidentalī ab eodē fuerit vel ille superi
or v̄ltra q̄ndeci grad⁹ a sole vel infra nonaginta: z ille inferior v̄ltra q̄n
decim grad⁹ v̄sq; in finē triū signoz z vigintiduoꝝ graduū q̄ est: portio
eoz recta siue sit planeta fortune siue sit infortunij: si sit in angulo potē
tiā: honorē: diuicias magnas sigt. si p̄ angulū: mediocres. si i domo ca
sus minores significat. Differentia tñ est hic inter planetā fortune z in
fortunij. per hūc enī sine labore p̄ illū cū labore z timore supradicta cō

tingent. Et poteris scire ex q̄ parte supradicta cōtingent: si domum in
qua planeta ille ptātē h̄z inspicias z maxime eā domū quā ille planeta
respicit. Si enī dñs oriētis fuerit: sua xp̄ia z prudēcia p̄dicta cōparabit
Si dñs 2° p̄ pecuniā suā. Si tertie p̄ fratres suos vel p̄ sciētiaz fidei: z ad
hūc modū i alijs domib⁹ dic. ¶ Dicit albumaçar qđ ps fortune iudicat
sup primā medietatē vite: dñs v̄o partis supra reliquā ptē vite. ¶ Dicit
hermes. Planete existētes in superiori hemispio siue sint boni siue sint
mali: sup primā medietatē: q̄ v̄o in inferiori: sup secūdā medietatē vite
iudicant. ¶ Dicit messa halla planete oriētales a sole sup primā medie
tatē: occidentales sup secūdā iudicāt. ¶ Veritas sic ē planeta q̄ in primo
angulo vel dñs p̄mi anguli fuerit: primā q̄rtā vite iudicat: q̄ v̄o in secū
do. i. in decima domo v̄l dñs illi⁹ anguli: secūdā q̄rtā. Qui v̄o in septi
ma: vel dñs septime: tertiā. Qui autē in q̄rta domo v̄l dñs ei⁹: postremā
q̄rtā. Si v̄o planeta q̄ est in aliq̄ anguloz est orientalis a sole iudicabit
primā medietatē q̄rte sibi ascripte: si v̄o occidentalis: secūdā medietatē
eiusdē q̄rte vite. ¶ Dicit p̄tholeme⁹: luna iudicat q̄rtos primos annos
Mercuri⁹ decē seq̄ntes. Ven⁹. 8. Sol decē z nouē. Mars. 15. Iuppiter
duodeci. Reliquū vite saturn⁹ fm stat⁹ cuiusq̄ in natiuitate iudicabit
in tpe sibi p̄finito. ¶ Dicūt sapiētes p̄sarū alio pacto tpa vite distribuē
tes si natiuitas diurna fuit: soli decē p̄mos ānos attribuūt. Veneri octo
sequētes. Mercurio tredecim. Lune nouē. Saturno vndeci. Ioui duode
cim. Marti. 7. Capiti draconis tres. Laude duos. Et hi oēs sūt septua
gintagnq; anni. Qđ si vita v̄lteri⁹ ptendit: sequētes annos: p̄dicto ordi
ne iudicabūt p̄ numeros annoz p̄dictos. Si natiuitas nocturna fuerit:
Luna p̄ p̄mos annos iudicabit: deinde saturn⁹: deinde iuppit⁹: deinde
mars: deinde sol: deinde ven⁹: deinde mercuri⁹: q̄sq; p̄ spaciū ānozū sibi
ascriptoz supra noīatoz: iudicabit: deinde caput: deinde cauda. Et hāc
ptitionē vocāt alfridar. In sup quālibet p̄dictaz ptitionū p̄ septē diuise
runt: primā septimā dño illi⁹ partitiōis soli attribuētes: secūdā v̄o septi
mā ip̄i z planete primo ei z inferiori in circulo: tertiā septimā ip̄i z pla
nete tertio ab eo fm ordinē planetarū quō z in horis: z fm vim vniū
cuiusq; in natiuitate: z respectū alteri⁹ ad alterz suo tpe. ¶ Indi vitam
in nouē ptes distribuerūt q̄s nouenas appellāt: domos quoq; p̄ grad⁹
eql̄es: p̄mā nouenā iudicāt fm planeta existētes inē principiū duodeci
me dom⁹ z orientē: vel fm respect⁹ in supradicto spacio habitos v̄l fm
domos duodecim: z fm hūc ordinē dom⁹ prima secūdā nouenā iudi
cabit: scđa tertiā nouenā: Nonā quartā: a principio none dom⁹ vsq; ad
finē ei⁹ dē iudicat Nouena gnta i decis iudicat. Sexta nonena i vndeci

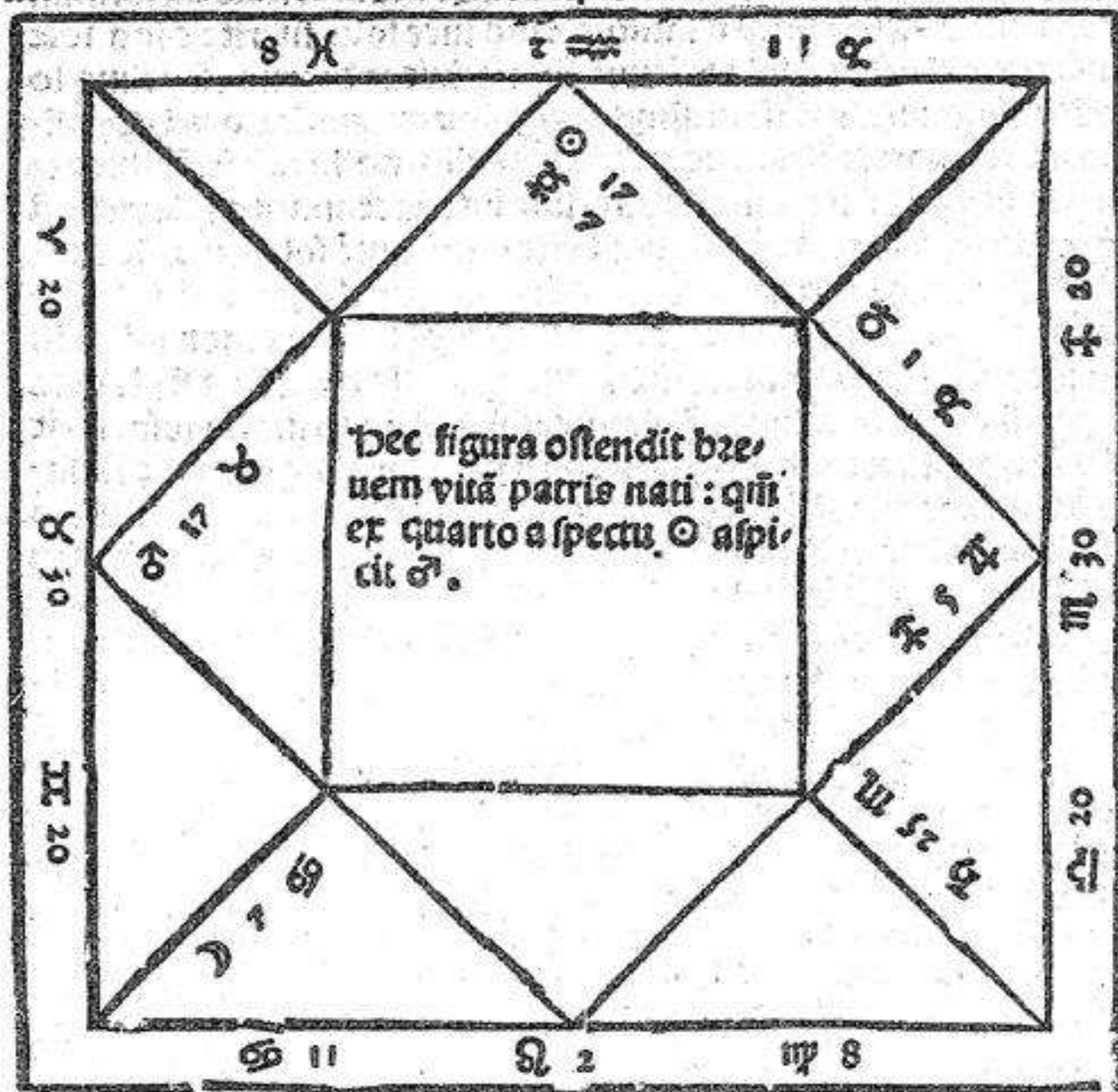
ma. Septima. 9° in 6° domo. Octava nouena in septima domo. Nona nouena in octava domo. Sit aut iudiciū hic fm planetas in illis existētes domib⁹ & scdm respectū & dñs earū. Et hec dom⁹ secunda dicitur dom⁹ p̄filiētis ex infidijs. nam si bonus planeta in ea fuerit inopinato bono gaudebit: si v̄o mal⁹: malo inopinato affliget. ¶ Messaballa dicē si planeta fortune nec cōbust⁹ nec retrograd⁹ fuerit in 2° domo: p̄petue felix erit. Si v̄o infortunij fueritq; in sua p̄tate sponte p̄pria: sua dilapidabit. Si v̄o non in sua potestate: violentia amittet vel furto. ¶ Pars aut pecunie sumitur a loco domini secunde domus: secū de dico: iuxta partitionē domuū factā secū dū latitudinē terre vsq; ad principiū secunde dom⁹: & eam distantiam adde orienti: & vide in qua domozū finiaf cōputatio: quia terminus distantie est pars pecunie: que si fortune est ex parte eoz quozū indicatiua est illa domus pecunia stringet:

Domus tertia: antiq̄ pbauerunt q̄d mars de fr̄ib⁹ iudicat
z cui⁹ mōi stat⁹ erit: fr̄es habebit: z fm̄ p̄portionē ei⁹ ad
orientē z dominū orientis: fratres eius ad ip̄m se ha-
bebūt. ¶ Dicit doroneus. Saturnū planetay summū de
corpore nascetis iudicare. Iouē v̄o secundū ab eo qui z
secunde domui ordine assimilatur de pecunia. Martē
vero de fratrib⁹: consanguineis: z fratribus vxozū. Sic enī domui ter-
tie: ordine similis est: Solem vero quartū a saturno quarte domui si-
mitem de patrib⁹. Venerē ḡte domui similem de leticia z eius adiun-
ctis. Mercuriū de seruis. Lunā de vxozib⁹. Saturnus item octaue do-
mui similis de morte iudicat. Iuppiter none filis de fide. Mars deci-
me similis de victoria z honore. Sol similis v̄ndecime de laude z fa-
ma. Venus duodecime domui similis de labore z penitētia voluptat̄
precedentis. ¶ Dicit hermes: q̄d dñs hore natiuitatis fere equalem po-
tentiam cū domino orientis habet: Dñs vero hore sequentis de pecu-
nia iudicat. Dñs tertie de fratrib⁹ z sic de dominis nouē sequentiū hore
rum operare vsq; ad completionē duodecim domuū. ¶ Dicit p̄thole-
meus: secūdu statum saturni solis in natiuitate de fratribus maiorib⁹
iudica: fm̄ statum iouis z martis de mediocrib⁹: sc̄dm̄ statuz mercurij
de minimis: sc̄dm̄ statū lune de sorozibus maioribus: sc̄dm̄ statū vene-
ris de minoribus. ¶ Dicit andruçagar. Dominus prim⁹ triplicitat̄ do-
mus tertie super fratres maiores iudicat: dominus triplicitatis secūd⁹
super mediocres: dñs tertius de minimis. ¶ Dicit çebel: si vis scire an
nascens sit primogenitus matris sue. Vide an saturnus ē in aliquo an-
gulozū vel sol sol in aliquo angulozū in domo sua z regno vel domin⁹
orientis est aliquis trium superiorū z in domo tertie: vel domin⁹ tertie
sit aliquis trium inferiorū z sit in oriente: si aliquod horū testimoniozū
inueneris: iudica primogenitū. Ego aut̄ dico licet hec testimonia sint
concurrentia: n̄ ea falsa inuenisse. ¶ Falsum quoq; inueni q̄d p̄thole-
meus in libro quattuor capituloz dicit. Si inueneris solem z lunam z
orientē in aliquo bicozporū vel in pluribus iudica gemellos natos fuis-
se. ¶ Falsum quoq; q̄d messaballa dicit. Si inueneris partē fratru in si-
gno bicozporū habebit fratres nascēs nō eiusdem matris z p̄ris cū eo.
¶ Probauī etiā de parte fratru inspiciēdū esse locū mars̄ z dñm̄ tertie
dom⁹ z dñm̄ partis fratru q̄ sumit̄ de die z nocte p̄ additionē distantie
saturni ad iouē z ad orientē. per statū horū triū scire poteris q̄liter fra-
tres sui erga nascentē se habebunt. ¶ Hec itez domus tertia de pericia
legum iudicat: z fm̄ fortitudinē vel debilitatē mercurij si ipse respiciat

hanc domū vel dñm dom⁹ respiciētē suam domū: de pericia legū iudi-
 cium fiet. ¶ Si iuppiter nocte domū tertiā tenerit: legis sue rigid⁹ cu-
 stos erit: si vero in die: apparens ⁊ nō existens erit. ¶ Pars abscondite
 que nocte ⁊ die sumit: addendo distantia lune ad solem orienti s̄m pla-
 netas respicientes eam: de archanis consciētie nascentis erga deum ⁊
 erga homines indicat: q̄ si iuppiter fortis in natiuitate partē illaz quo-
 cūq; modo respexerit: ⁊ deum diliget ⁊ a deo diligetur. Si dñs huius
 partis retrogradus fuerit simulq; dominus tertie vel none: vel si domi-
 nus tertie vel none ex quadrato vel opposito suam domū respexerit in
 duodecima existens: fidei sue desertor erit. Itē hec dom⁹ ē de vijs bre-
 uibus ⁊ diurnis scōm planetas respicientes ⁊ se ⁊ dñm eius indica.

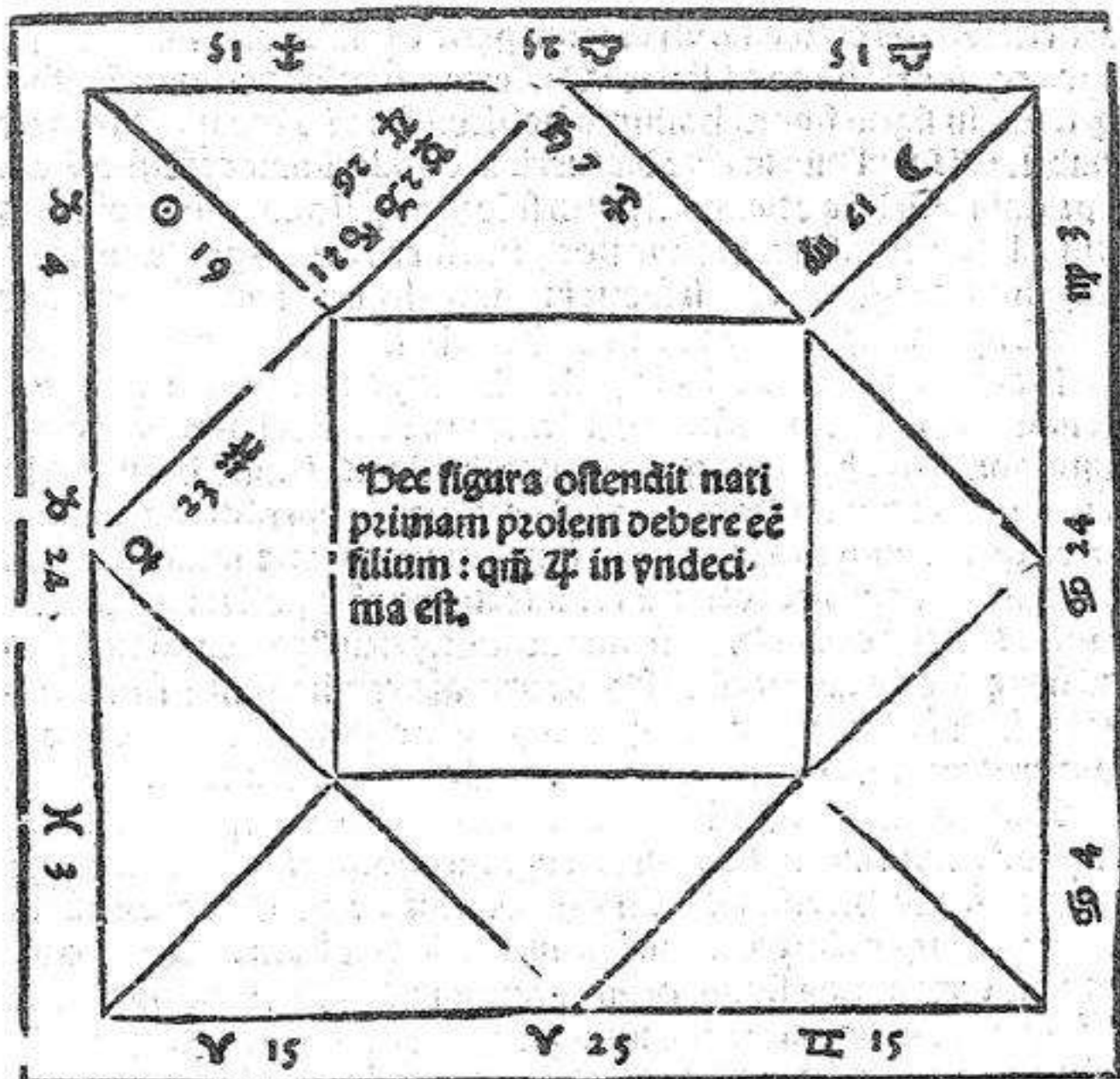

Omnia quarta. Omnes antiqui in hoc consentientes domum
hanc patri: decimam autem matri ascribunt: proboleme autem
e contrario sentit. ¶ Anirici. quartam in die domum hanc pa-
tri: decimam matri: nocte e converso ascribit. ¶ Serceiomo-
oz: si domus quarta mascula fuerit est patris. si femina quicumque te-
poris matris est. Hoc autem falsum: nam si quarta mascula: et quicumque ma-
scula erit: veritas est cui et hermes et omnes indici sapientes consentiunt quod antiqui
dixerunt. ¶ Poteris per natiuitatem filij et quantitatem et qualitatem vite pa-
terne relique post natiuitatem pendere hoc pacto. Inspice quattuor lo-
ca que de patre iudicant. locum. scilicet solis locum saturni: domum quartam et par-
tem patris que sumit in die addendo orienti distantiam solis ad saturnum
nocte a saturno ad solem: quod si saturnus sub luce solis fuerit: die a sole
ad iouem: nocte a ioue ad solem sumit. Si natiuitas diurna est primo lo-
cus solis inspiciendus si est in aliquo angulo ex quadrato vel opposi-
to saturnum vel martem respiciens: nec iouem villo modo respiciens breues
vitam patris signat: et secundum numerum graduum interiacentium a sole usque ad
alterum predictorum respectum: quantitas vite erit: si autem sol in angulo fue-
rit nullum infortunij planetam: iouem autem respiciat: vel venus cum ipso fue-
rit: vita proluxa erit. Cuius si quantitatem scire volueris: vide si sol est in
aliquo locorum supra nominatorum in quibus potest esse hylech: et si planeta
qui super illa loca quattuor est almuteque solem aliquo modo respexerit
ab eo vite quantitatem deprehendes: nam si ille planeta qui almuteque est su-
per quattuor predicta loca est in aliquo angulo eius annos mediocres
patri tribue. Si non est in aliquo angulo minimos. ¶ Notandum
etiam si sol fuerit hylech: patri et filio cuius sol secundum ductus puenit ad ali-
quod locorum predictorum corruptionis vite: pater et filius simul infirmabunt:
quod si aliquod trium reliquorum testimoniorum patris eadem hora et nul-
lum testimoniorum filij illuc peruenerit filio euadente pater morietur et e con-
uerso. ¶ Quod si vtriusque aliquod testimonium eodem simul puenit: simul
morientur. Superius etiam diximus non nisi duobus testimonijs habitis iudi-
candum esse. Si sol hylech patris esse non poterit in natiuitate diurna: in-
spice saturnum: quod si fuerit in aliquo angulo vel in undecima vel in
quinta: eum pone et quere ei alcochode. Si est in loco in quo non potest
esse hylech: vel in loco in quo est hylech nec habet alcochode: sume do-
mum quartam: et vide si aliquis eorum ibi partem habens vel quod maiorem si plures
in ea partes habuerint: respectum ad eam habuerit: et ab eo sume quantitatem
vite. Si non fuerit: vide partem patris et sume ubicumque sit: et inspice si in illa po-
tens eam respiciat: et ab illo sume quantitatem vite: quod si pater alcochode non

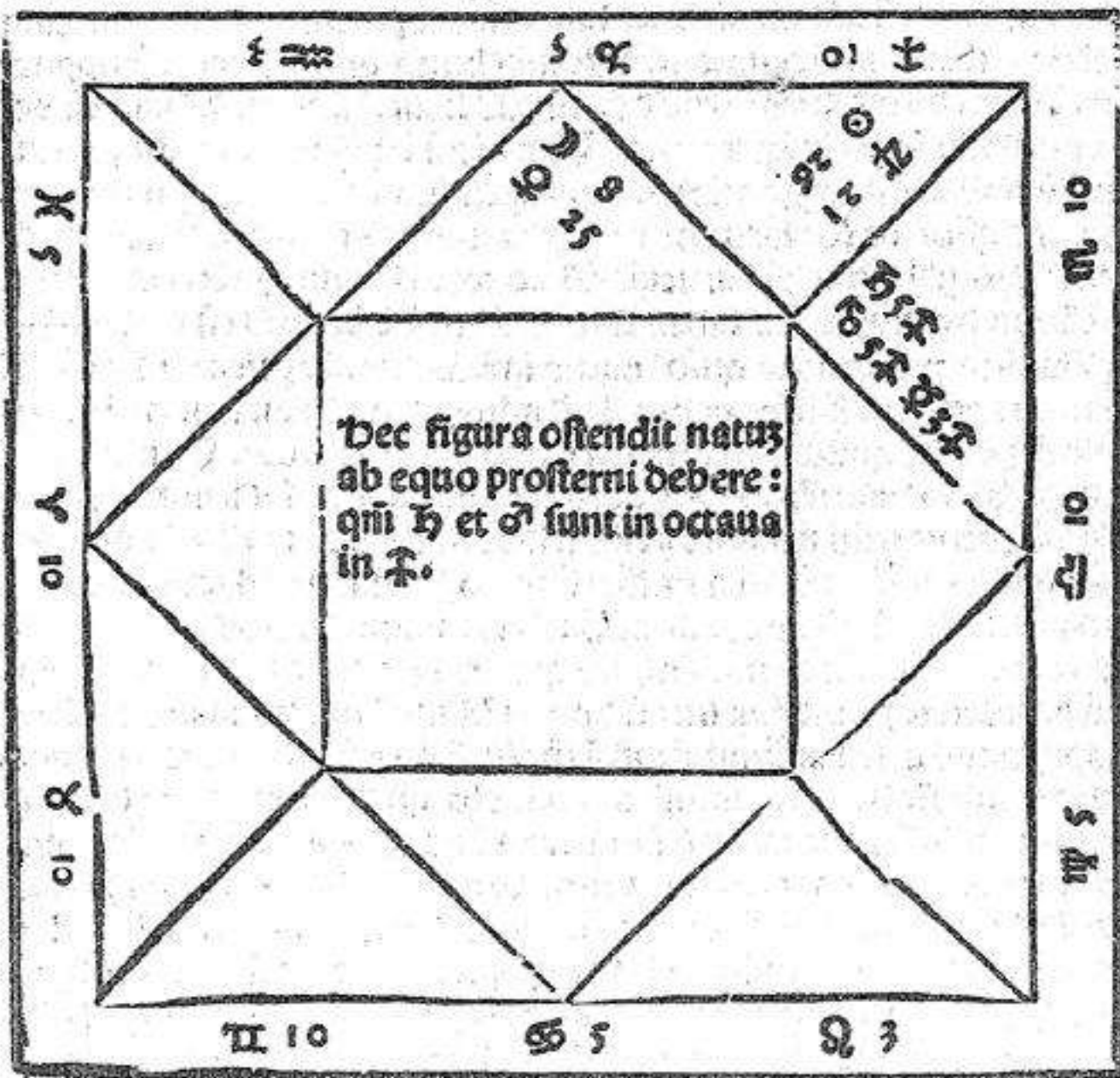
inueneris: breuis eius vita. Si aut inueneris die seu nocte solē z martē
a linea equinoxiali equedistātes vel in extremitatib⁹ declinatiōis: fue-
ritq; mars in signo figurā hominis habere: p̄ris vita breuis gladio ter-
minabit. Si sol v̄l dñs in q̄rte die fuerit in duodecima: pat̄ filiū affectu
suo priuabit. Si dñs orientis est cum sole in angulo cōbustus: p̄r filius
in vinculis tenebit. Si natiuitas nocturna fuerit primo per saturnū de
vite quantitate inquire: qui si fuerit in aliquo locoꝝ in quib⁹ eum ponē
dum esse hylech diximus: in die: si sol hylech esse non potuit: pone eum
hylech: z quere ei alcochoden: z p̄ alcochoden de vite quantitate ing-
re p̄ris. Si aliq̄d horū defuerit z sol fuerit in oriēte vel q̄rta domo vel
quinta: pone eum hylech: z quere ei alcochoden. Si nullū horū fuerit:
operare ut supra in die de quarta vel parte patris operādū docuimus.
z fm ea que contingunt planetis respicientibus solem z saturnū z quar-
tam z partem patris de fortuna vel infortunio p̄ris post natiuitatē in-
dicabis. ¶ Nec domus de rerū finibus iudicat: cui⁹ principiū in signo
recto si fuerit: dñs quoq; ei⁹ in signo recto oēs res nascentis fine bono
claudēt. Si vero in signo obliquo: ecōtrario: si planetā fortune in hac
domo existentē dñs secunde quocūq; modo respexerit nisi alteruter eo-
rum cōbustus vel retrogradus fuerit nascēs pecuniā absconditā inue-
niet: quod si saturnus in hac domo: significatioq; fortune fuerit oriēta
lis a sole z fortis: hereditate mortuorū ditabit z agricultura: Si aut sa-
turnus vel mars vel mercuri⁹ infortunatus in hac domo z in signo in-
fortunij fuerit z magis si quis horum retrogradus fuerit in natiuitate
principis: subditi nascētis in eū insurgent. Utrū aut horū victoria cessu-
ra sit: poteris agnoscere p̄ planetā in hac domo existentē z per almuteꝝ
natiuitatis: si enī almuteꝝ fortior fuerit: nascēs victoriā habebit.

Dominus quinta. Si iuppiter et dominus quinte et almutec nati-
 uitas fuerint in signis humanam formam habentibus: na-
 scens prole carebit: contrarium vero continget si in signis
 aquaticis: quod si in alijs signis nec multos nec nullos ha-
 bebunt natos. Nec cures verba ptholemei in libro quattuor
 capitulorum de prole: nec verba hermeti in virga aurea
 quae probata sunt esse falsa. Si planeta qui indicat de filiis combustus fuerit: vel
 planete infortunij adunatus vel in malo respectu aliquo eius est: filij nae-
 scentis patre superstite morientur. ¶ Dicit andruçagar: dominus pri-
 mus triplicitatis domus quinte de filiis maioribus: secundus de medio-
 ribus: tertius de minoribus iudicat: quisque secundum fortitudinem suam.
 Sexum autem proles deprehendere poteris per haec quattuor. Per natu-

ram planete iudicantis de filijs positionē eius respectu solis p proprie-
tatem quadrantis fm orientē & naturam signi in quo est primū horuz
quattuor fortissimū: sequentia ordine dicto degenerant. ¶ Messaba-
la: vide partē filiorū que die & nocte sumit addendo orienti differentiā
martis ad iouem: que si terminatur in signo masculino: prim⁹ natoꝝ
mas erit. ¶ Probatū est si iuppiter in quinta vel vndecima fuerit siue
orientalis siue occidentalis a sole fuerit siue in masculino siue femini-
no sig⁹ fuerit: prim⁹ natoꝝ mas erit. ¶ Notēdū etiā q̄ dñs gnte & venus
iudicant de leticia: scdm statum eozum in nativitate: & fm respectū do-
mini quinte ad orientem vel ad almutēq̄ oriētis: erit affectus filialis er-
ga patrem.

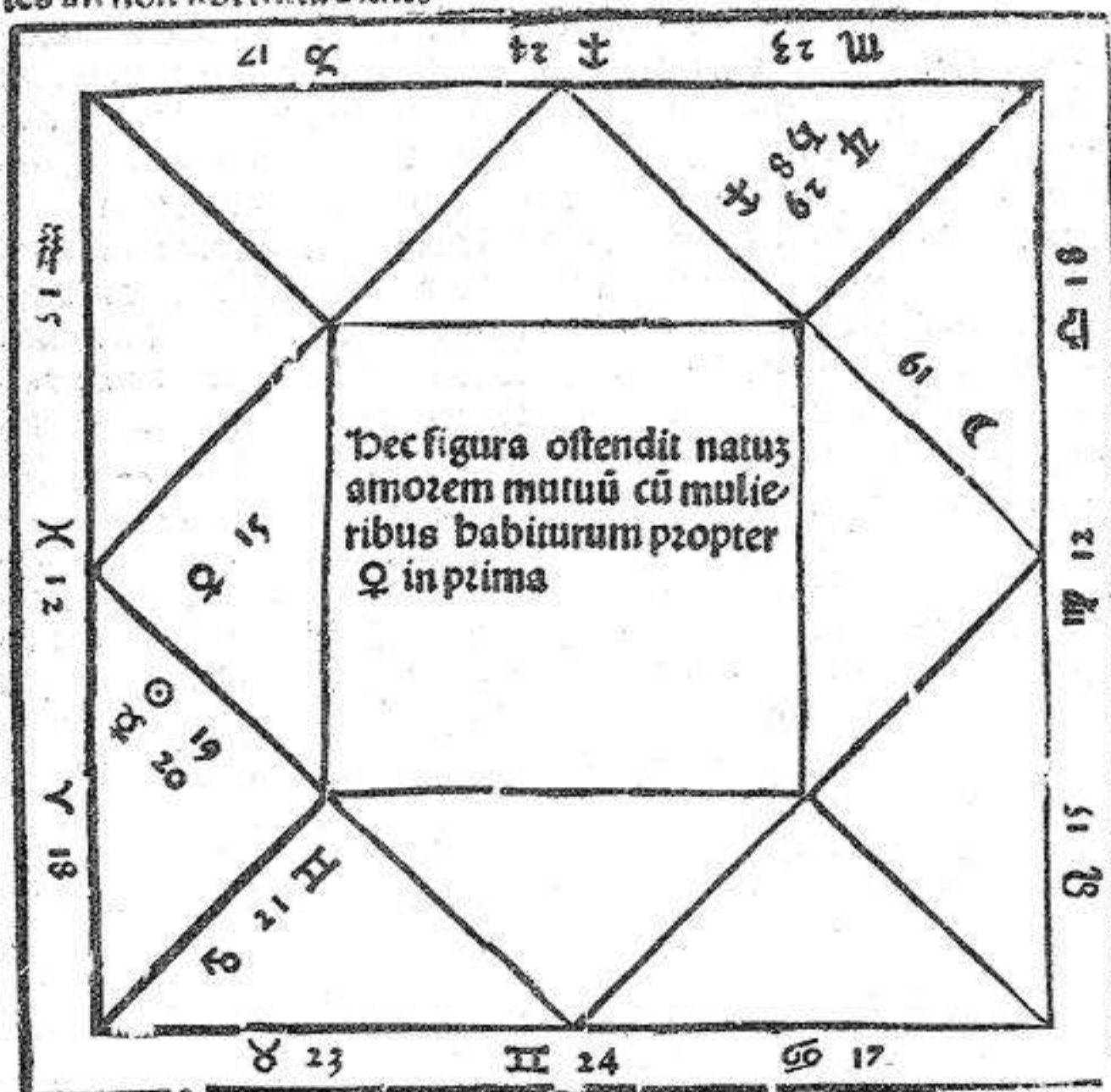

Omnia sexta. Primum dicendum de membris planetarum et pri-
us de eis que visu concernunt. Soli et lune oculi dedicantur
Hermes: nascetur maris in die oculum dextrum sol iudicat:
luna sinistrum: in nocte everso. Feminæ vero in die nascetur
dextrum luna: sol sinistrum iudicat: nocte everso.
¶ Ptolemeus in fine maris siue femine siue die siue nocte
nascentis oculum dextrum se ascribit soli: sinistrum lune. ¶ Secundum her-
metem: auris dextra nascetur die siue maris siue femine saturni est: fini-
stra iouis: nocte everso. Ptolemeus se dexteram saturno: sinistram ioui
ascribit. Hermes: nascetur in die marti dexteram: sinistram veneri siue mas-
siue femina fuerit attribuit: nocte everso. Ptolemeus in se dextram mar-
ti: sinistram veneri dat. ¶ Omnes mercurio linguam ascribunt et hec particio
capitis: membrorum autem intrinsecus latentium hec particio. ¶ Sol cor cum
cerebro habet. Luna pulmonem et stomachum: saturnus splenem. Iuppiter
epar: Mars bilem: Venus renem dextrum: Mercurius sinistrum. Mars cum ve-
nere pudibunda utriusque sexus. ¶ Jam dictum est in isagogis de partici-
tione membrorum per signa: aries capiti preest. Taurus fronti secundum hermetem
secundum antiquos collo: Gemini brachiis cum humeris: Cancer pecto-
ri: huic quoque stomachus participat. Leo cordi stomacho etiam partici-
pat. Virgo dyasfragmati. Libra iliis. Scorpius posteriora cum veredis ha-
bet. Sagittarius femora quibus equis insedimus. Capricornus genua.
Aquarius tybias. Pisces pedes. ¶ Andruçagar ostendit in suo libro cu-
iusmodi dolorem quilibet planetarum in suo signo ostendat. Saturnus in
ariete pectoris dolorem: iuppiter cordis: mars capitis: sol femorum: venus
pedum: mercurius tibiaram: luna genuum. Hoc pacto docuit cuiusmodi do-
lorem quilibet planetarum in quolibet signo ostendat quod se in quodam
libro inuenisse asserit: nec rationem huius rei subiungit. Nos vero rationem
huius rei partitionis dicemus. Inspice quemlibet planetam et scias quotta do-
muum post arietem prima sua sit: et si dominus illius domus est in illa attribue
ei caput quod arietem assimilatur: quod si ipse in scilicet a sua domo: da ei collum
quod tauro sile. Et hoc exposuimus in exemplo quod de ariete supra dedimus
quod capricornus est prima domus saturni ad quem aries ita se habet ut can-
cer ad arietem: in quo saturnus dolorem pectoris significat: et cancer pectus
iudicabit et quod prima domus iouis est sagittarius in quem aries distat: sicut leo
ab ariete: et leo cordis indicatus est idem iuppiter in ariete cordis dolorem signi-
ficat: et quod prima domus martis est aries idem mars in eo dolorem capitis ostendit:
et quod aries non est a leone domo solis ut sagittarius ab ariete dolorem
femorum ostendit: et quod aries est duodecimus a tauro prima domus veneris

ut pisces ab ariete q̄ pedū dolorē significant: ideo ea in ariete pedes iudicat: et q̄ prima domū mercurij sūt gemini a q̄b⁹ aries vñdecim⁹: ut aq̄ri⁹ tibiaz demonstratiu⁹ ab ariete: iō tibias mercuri⁹ iudicat. Et quis aries ē decim⁹ a cācro domo lune ut capricorn⁹ ab ariete q̄ capricorn⁹ nus genua iudicat: iō luna ī ariete genua iudicat. ¶ Et sciēdū q̄ signa infirmitatū sūt. Laurus: cācer: scorpi⁹: capricorn⁹ et pisces. ¶ Dicit mes saballa: planete superi⁹ hemisperiū tenentes de parte dextra iudicāt: q̄ sub terra de infirmitate partis sinistre. ¶ Vermes dicit: caput oriētī attribūendū collū secūde domū: et sic deinceps s̄m p̄portionē q̄ ab ariete incipit. Itā dixim⁹ sentētiās auctoz: nūc autē dicendū qualiter operandū ē. Si inueneris almuteq̄ in aliq̄ signoz a sole cōbustū vel cū planeta infortunij: mēbrū illi⁹ signi passurū iudica: scōm partitionē quā in ariete dixim⁹. Similit̄ iudica si luna fuerit in aliq̄ anguloz vel in sexta cū planeta infortunij nec aliq̄s planeta fortune eā respexerit. s. mēbrū passurū cuius dom⁹ illa significatiua: magis autē si luna cū planeta ifortunij aliq̄d signū infirmitatū tenuerit. Si luna cū saturno sine respectu planete fortune aliq̄d signoz aquee nāe tenuerit fueritq̄ ip̄a et saturn⁹ fere eiusdē latitudinis: lepre sedationē figt: si in signo terre nāe: melancolicā cōplexionē et plerūq̄ cū morbo caduco. ¶ Dicit p̄tholemeus Si sagittari⁹ et gemini cū suo infortunio saturnū et martem habuerint: mania et visionē figt demonioz: si luna cū marte aliq̄d aq̄ricoz tenuerit: infortunij p̄ aquā calidā. Si aliq̄d igneoz p̄ ignē futurū figt: si aliq̄d aereoꝝ p̄ sanguinē. ¶ Dicit p̄tholeme⁹. Si saturn⁹ ē in q̄rta: vel eaz ex opposito respiciat ip̄a q̄ t̄rea fuerit: pietate nascēs obzuet: si aq̄rica: aq̄ submerget. Si saturn⁹ vel mars fuerint in sagittario: ab eō p̄sternet. Si dñs septime est in nona vel in tertia et planeta infortunij eū respexerit: a loco edito cadet. ¶ Si sol sup̄ terrā fuerit in aliq̄ anguloz adunatus saturno vel ei opposit⁹ vel ex quadrato nullo planeta fortune eum respiciēte: cecitate laborabit. Si mercuri⁹ dñs sexte est p̄dicto mō se ad saturnū sic habens: perpetuā cecitatē figt: testimoniū autē hoc firm⁹ erit si luna solē vel saturnū respiciat sic se habentes. Similiter iudica: si luna fuerit sup̄ terrā noctez ad saturnū se habuerit p̄dicto de sole mō: magis autē si ip̄a ē dñs sexte: s̄l̄ iudica si mars ad solē vel ad lunā mō p̄dicto de saturno: se habuerit: s̄z malū ī oculo patiet̄ ex ictu. Ex ictu hoīs si mars hūane forme signū tenuerit: si igneoz aliq̄d ex ictu bestiarū si aliq̄d t̄reoꝝ: fuste v̄l ferro: si aliq̄d aq̄ricoz: ex cerebri reumate. ¶ Et sciendū si mercuri⁹ ē cū saturno v̄l ī aliq̄ ei⁹ resp̄cū malo: nec mars nec aliq̄s pla fortune eū respiciat: liguā ipeditā et ligatā: magisq̄ si sup̄ terrā fuit figt si

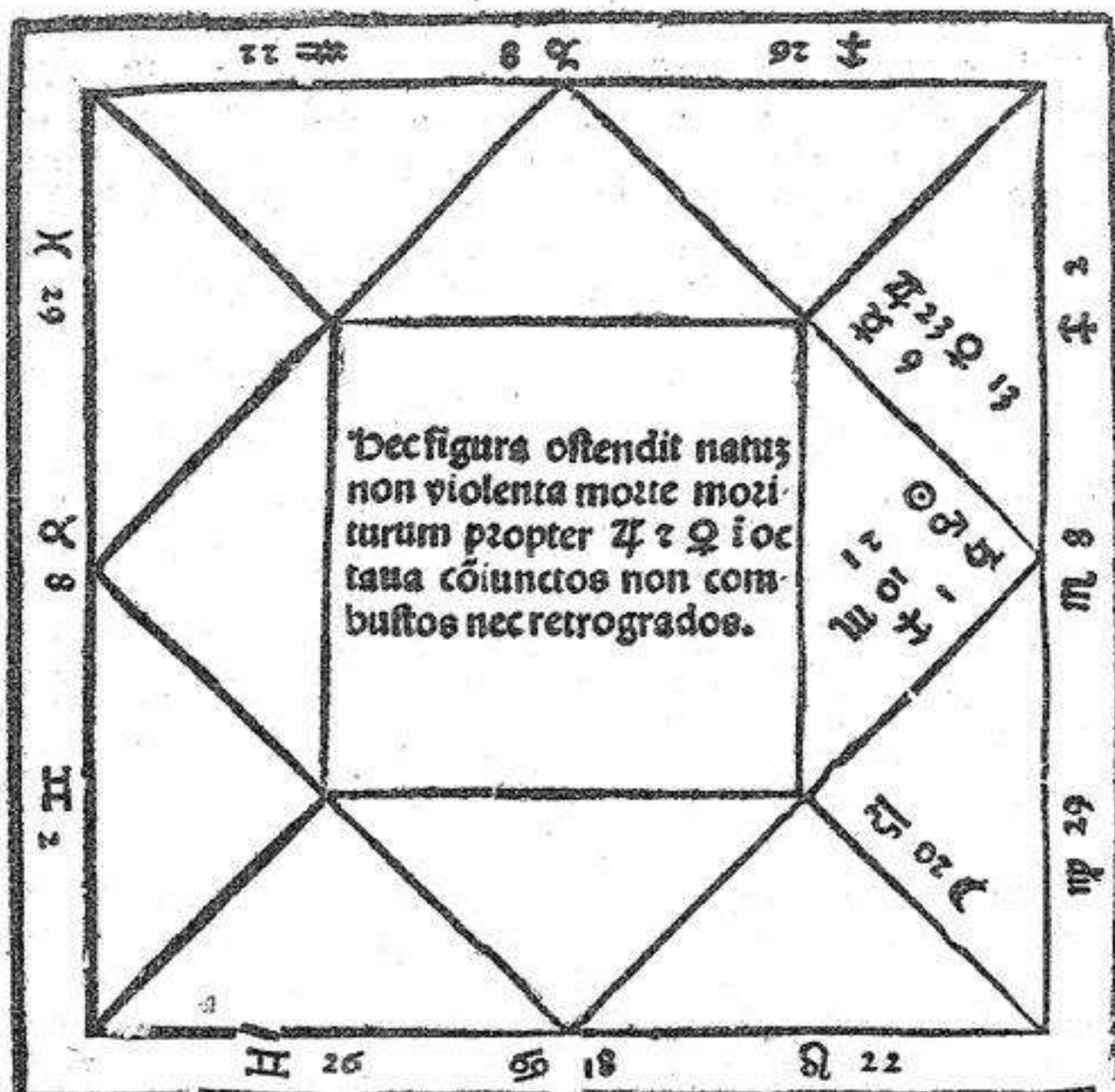
ipse predicto modo se habens pisces tenuerit vel dominus orientis vel alma
teq natiuitatis fuerit: mortuus erit: si ipse est in piscibus cum sole dominus orientis
idem: marsq respiciat eum nec saturnus: torrente locutionis laborabit.
Si luna sub terra fuerit et cum planeta infortunij in aliqua domo saturni:
pectoris labore cum tussi significat. Si saturnus dominus sexte est et super ter-
ram et mars eum male respiciat nec aliquis planeta fortune: malum in au-
re dextra significat: quod si eodem modo sub terra se habuerit splenis infir-
mitate significat. Si iuppiter dominus sexte fuerit et super terram et eum plane-
ta infortunij male respiciat: significat infirmitate auris sinistre. Si sub
terra eodem modo se habens: infirmitate epatis. Si mars dominus sexte super
terram est et infortunatus: infirmitate dextre naris significat. Si venus si-
militer se habuerit: infirmitate sinistre auris. Si mars sub terra predicto
modo se habuerit: ictericia laborabit. Si venus sic sub terra se habuerit: i-
renibus patietur. Si venus cum marte in scorpione fuerit: mentula ei cur-
tabitur. Videndum est si pars infirmitatis que die sumit a saturno ad mar-
tem nocte e converso addenda orienti: si subiecta fuerit respectui mali pla-
nete nec respectui alicuius planete fortune: patietur membrum significatum
a signo quo ipsa pars infirmitatis inuenitur. ¶ Semp videndum est si alma-
teq dno sexte coniunctus fuerit vel male eum respiciat sine oppositione
planete fortune et dominus sexte a sole orientalis fuerit: morbus per locum illi-
us planete significatus perpetuus erit. Si vero occidentalis a sole pre-
dicto modo se habuerit: pluribus infirmitatibus laborabit quarum nulla
perpetua erit. ¶ Ptholemeus ait cuius oriens taurus vel scorpius fuerit: ipse-
met suum morbum cibis non conferentibus: cogitationeque pusillanimitatis suam
infirmitatem auget. Hoc autem dictum est quia dominus orientis est dominus
sextae: et secundum hanc rationem iudicauit ptholemeus proportionem signorum. Cuius
oriens aries vel libra fuerit: ipse sibi causa mortis erit: quia dominus orientis et octa-
ue idem est. Cuius vero aquarius ipse sibi inimicos parat: quia dominus orientis et
duodecime idem est. Cuius oriens capricornus avarus erit: quia dominus orientis et secunde
idem est. Si oriens sit virgo vel pisces: sua industria regum familiaritatem
et honorem sibi comparabit quia dominus orientis et decime idem est.
Si oriens sit sagittarius vel gemini: ex repositione negociatione compa-
ratorum ditabitur quia dominus orientis et quarte idem est. ¶ Dicit andrugagar:
dominus prime triplicitatis sexte de infirmitate iudicat: dominus secun-
de triplicitatis sexte de seruis: dominus tertie triplicitatis eiusdem sexte
de pecudibus. Si status domini prime triplicitatis laudabilis est: parum
morbis laborabit. Si vero illaudabilis: nascens morbis multis afflige-
tur: et secundum hoc quod dominus triplicitatis secundae domus sexte: et

mercuri^o ad orientē z ad almuteq se habuerit: s^m hoc iudica an seruos habiturus sit: z si habiturus est an bonū an malū p eos consecuturus: z s^m q dñs tertie triplicitatis z luna se habuerit ad orientē z ad almuteq scōm hoc iudica an habitur^o sit pecudes an non: z si habiturus: an vti- les an non sibi future sint.

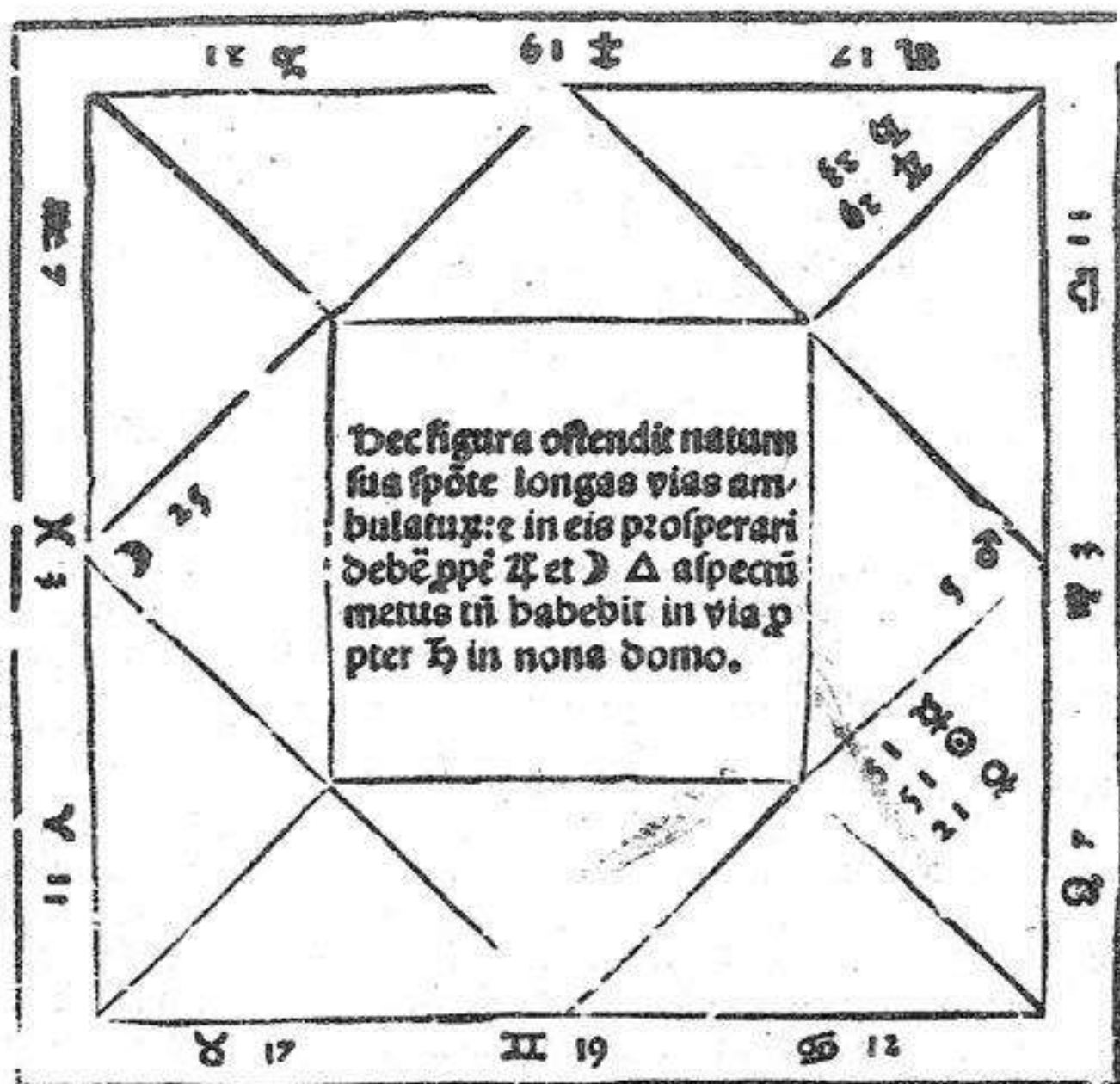
Dominus septima. P^rtholemeus. Venus iudicat de femi- nis: scōm hoc q ipsa se habuerit in natiuitate de illis iu- dica. Si ipsa fuerit in septima vel in duodecima discor- dias cuz ipis nascens habebit vel pro illis. Si v^o in ori- ente vel in vndecima: amorem mutuū cum ipis z vtilitatē pro ipis non modicam. Si venus in leone fuerit: amor vsq in lāguorē intēdet. Dico aut si oriens est aliq domū veneris v^l do-

mus honozis eiusdem: res ampli⁹ intendet & q̄cūq; de venere dicta sūt
constāt: si illa nec retrograda nec cōbusta nec infortunata fuerit. Qd̄ si
īpa combusta fuerit & i aliquo anguloꝝ nec iuppiter eam bene & fortis
respererit: multa occulta & cōtra naturā cōmittet: & magis hec erūt si ve
nus aliq̄d signozū incōtinentie tenuerit. Sūt aut̄ hec: pisces: aries: tau
rus: capricornus: qd̄ si venus virginē tenuerit que est dom⁹ casus eius
ardentius ignominiosus & in naturalib⁹ instabit. Si venus in aliqua do
mozū saturni vel cū ip̄o v̄l sub aliquo respectu ei⁹ fuerit: sordes nascētis
augebunt. Si ven⁹ cum marte vel in aliqua domozū eius fuerit v̄l sub
respectu eiusdem: multū fornicabit. Si mercuri⁹ in septima & in signo
masculino nec retrograd⁹ nec cōbust⁹ fuerit qui ip̄et⁹ animi āministrat
oia in differentē committet. Et sicut p̄ statum veneris de feminis iudica
mus: sic p̄ statū dñi in se & respectū ei⁹ ad orientē & ad almuteꝝ de eisdē
iudicabimus. ¶ Hermes si in natiuitate viri ven⁹ cōbusta sit: vxoz viro
prius moriet̄: si v̄o in natiuitate femine mars sit cōbust⁹: marit⁹ vxoz
precedet. ¶ Ptholeme⁹: in iudicijs de re femine lunā veneri adiungen
dam: nam si ambe cōbuste fuerint: vxoze nascens carebit: & hoc magis
se sic habebit si ip̄se in domibus casus fuerint: vel venus retrograda.
¶ Messaballa in natiuitate viri siue diurna siue nocturna: vide partes
vxozis a saturno ad venerē que sumit̄ orienti addēda: in natiuitate v̄o
femine a venere ad saturnū orienti quoq; addēda: & fm̄ domū in qua
noticia illa terminat̄ & fm̄ respect⁹ ad ip̄am iudicabis: & sicut de natiui
tate viri p̄ venerē & lunā iudicat̄: sic de natiuitate femine p̄ solē & martē
iudicabis: soliq; & marti dominus septime in hac re comparticipabit.
¶ Ptholeme⁹: si in natiuitate lux lune auget̄: anteq̄ pueniat ad me
diū spaciū vite naturalis: nat⁹ ducet vxozem: si vero lux decreuit: in vi
ta subsequenti ducet. ¶ Messaballa luna crescente in natiuitate: iuuen
cule decrecente vetule ducen⁹. Superiores a sole quātomagis fuerint
tanto in etate prouectiores: quāto inferiores etanto nato iuniores ducē
das significat̄. Si venus & luna & dñs septime oēs in signis bicorpozi
bus fuerint multas vxozes ducet: si duo tm̄ de his tribus sic se habue
rint: pauciores: & sic deinceps: si in signo firmo: vnā. Et eodē modo iu
dicandū in natiuitate femine per solē & martē & dominū septime. ¶ Di
cit andrūgar dñs prim⁹ triplicitatis domus septime de vxoze iudi
cat: secund⁹ vero triplicitatis dominus de aduersarijs: terti⁹ v̄o tripli
catis dominus de comparticipantib⁹ quālibet rem: & scōm vim & for
titudinē cuiusuis horū: & respectū ad orientē & ad dominū orientis: iu
dicabis de cōmodo vel in cōmodo ex supradictis puenturo.

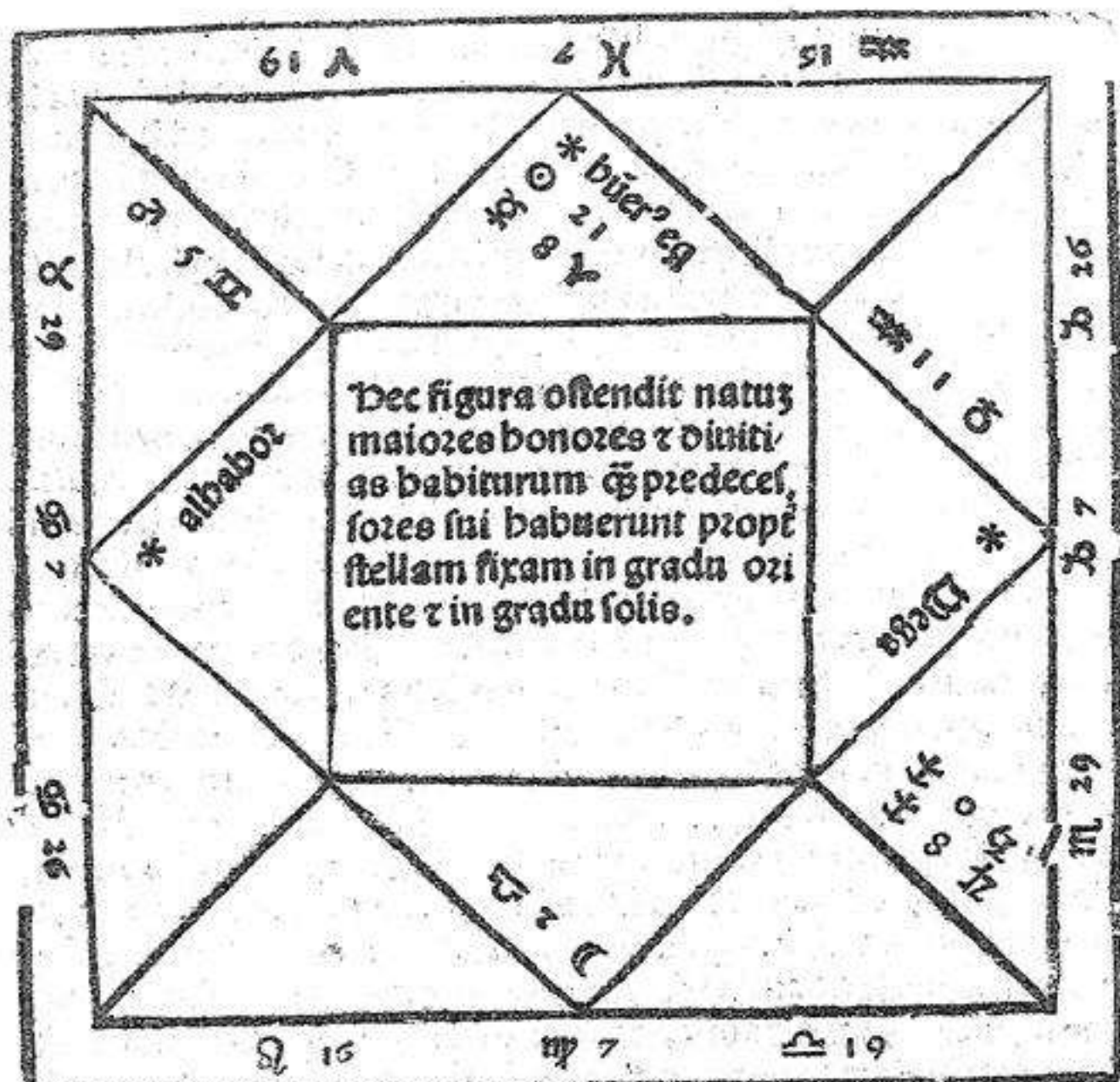
Dominus octava. Iuppiter z ven^o in domo octava nec combusti nec retrogradi: nō violenta morte moriturū significant. Si saturn^o i octava z oriēs ignee nature fuerit: per aquā moriturū signū: marte tenēte octavā humane figure signū: vel secundā tauri faciē vel primā leonis: ferro periturū significat. ¶ Ptoleme^o. Si mars fuerit in geminis z sol in piscib^o per quadratū ab eo distans in natiuitate diurna: vel luna i nocturna: suspendi operibit: si luna fuerit in octava cum saturno vel marte vel mercurio non fortunato vel in respectu quadrato alicuius horum: male morietur. ¶ Messeballa si venus a sole distiterit. quadraginta septem gradibus siue orientalis siue occidentalis. Mercurius viginti septem: z alter horum potestatem in octava habuerit: male morietur. Si mars ioui oppositus fuerit z alter horum dominus

octave fuerit: manu iudicis pibit. Si dñs oriētis ē cōbustus in septima
z in ea sol nullā prātē habuerit insurgētū in eū manu peribit. Si sol vō
potestatē in ipsa habuerit: manu regia peribit. Si dñs octave est in du
odecima cum planeta infortunij vel i ei⁹ respectu: captiu⁹ pibit: si idem
domin⁹ octave in quarta fuerit z infortunat⁹: in carcere pibit: si dñs se
ptime ē in nona infortunat⁹ in signo terreo: precipitio peribit. Si luna
in scorpione fuerit z in antiquo angulorū: z saturnus eā in circulo ecen
trico ab alto loco descendens respexerit: fluxu ventris pibit: si vero eaz
in eodē scorpione existentē ascendēs z p̄pinquis loco alto suo respere
rit saturn⁹: constipatione peribit. ¶ Dicit cebel i multis natiuitatib⁹ se
pbasse: si luna in virgine fuerit z soli opposita peribit in aqua. Et si luna
combusta fuerit in aliqua domoz saturni z in aliquo angulorū vicio
pulmonis z tussi pibit. Et si mars est dñs octave z ipse est in septima in
signo aereo vel aquatico: sanguis fluxu per inferiorē regionē pibit. Si
dominus octave orientē vel dominū orientis male respexerit: timore z
angustia affligendū significat. Si eosdem bene respexerit: timore solo
sine angustia affliget. Si domin⁹ octave octauā respexerit: in sua p̄ria
vel p̄pe eam morietur. Si domin⁹ octave est in nona vel in tertia inter
alienos obibit. ¶ Probatū item est qđ plurimi nascentes in adunatio
ne solis z lune in oppositione perierūt nascētes vō in oppositione mor
tui sunt in adunatione. ¶ Andruçagar. Dñs primus triplicitatis huius
dom⁹ iudicat de morte quē si iueneris sub sole: occulta morte pibit: de
qua iuxta signū in quo est z secundū planetas ipm respicientes iudica.
Dñs vero secundus triplicitatis: de hereditate mortuoz: z si dñs secun
de domus est planeta fortune z eum respexerit: hereditati mortuoz p̄si
debit. Dominus vō terci⁹ triplicitatis sm statum suū de statu cogitatio
num nascentis mentisq; angustijs iudicat z penitentia.

Domus nona. Si dñs orientis in nona fuerit sponte sua
 vias longas ibit qđ si planeta fortune in eadē nona cum
 ipso fuerit vel ipsam respiciat: in vijs suis bene ei contin-
 get: si autē aliter: e cōuerso. Saturn⁹ in nona ostendit me-
 tus futuros in itinere: magis autē in mari: et adhuc ampli⁹
 us si in signo aq̄tico. Mars filr in nona timorē indicat:
 sed magis in terra futurus: et adhuc ampli⁹ si in signo terreo. Si dñs ori-
 entis est in nona: ostendit nascentes vias longas affectare: similis dñs
 orientis in septima ostendit qm̄ in sua patria parū morabit: et scđm ei⁹
 statum inter alienos ei cōtinget: et fm̄ respectū planetarū ad ipsū. Vi-
 denda est quoq; pars itineris in terra agendi que sumit iuxta equatio-
 nem domorū a domino nona vsq; ad principiū nona addenda orien-
 ti. Similiter pars itineris agendi per aquas inspicienda: que sumitur a

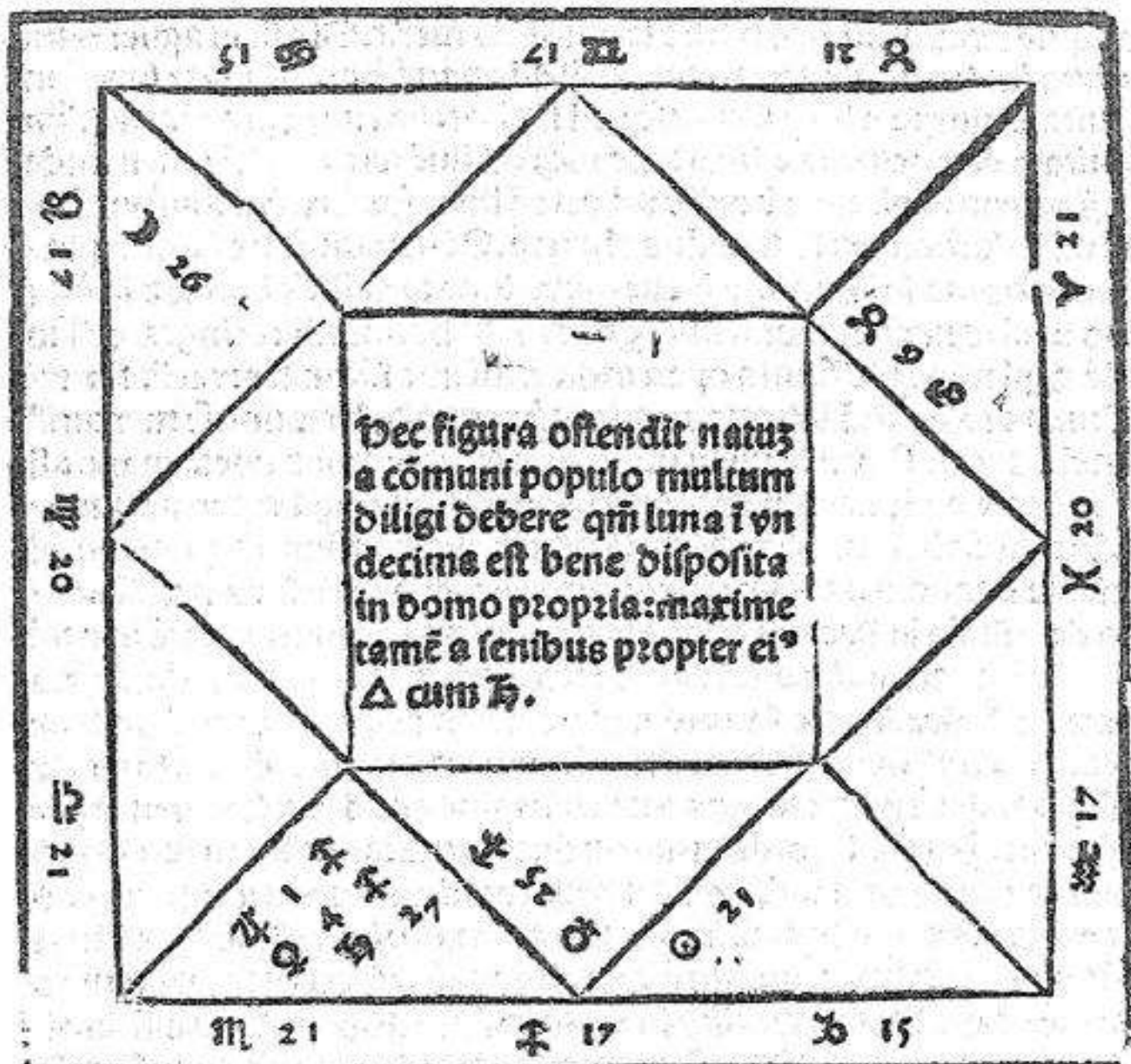
saturno vsq; ad decimūgntū gradū caneri orienti addenda: et scōm qđ
inueneris has duas partes et planetas ipsas respiciētes iudica. ¶ Nunc
aut quoddā cōmuniter ad oēm partē pertinēs dicā: Scōm qualitātē et
statum planetarū partem respiciētū: sic et res erit cui? illa pars est: et s̄m
statum planete maiorem vim habentis in loco partis et ipsam partē re
spicientis erit finis eius rei cuius illa pars: quod si nullus potestātē ha
bens in illo loco partis ipsam respiciat: infirmū quidē et fragile erit qđ
pars indicat: et aduentitiū velut accidens nature. ¶ Notādū quoq; hāc
domū nonā de fidei religione et sciētia iudicare: in qua si saturnus respi
ciatur a dño orientis: sciētia de constantib⁹ et firmis ut de philosophi
cis et rebus alchimie queret. Iuppiter quoq; in eadem a dño orientis re
spectus de legibus iudicat et magis si orientalis a sole fuerit. Mars de
phifica. Sol de astronomia. Venus de musica. Mercurius de dialectica
et abaco. Luna de historijs. ¶ Inspicienda quoq; pars scientie que no
cte et die sumit a saturno ad ionē addenda loco mercurij et scōm plane
tas eam respiciētes: de scientia et fama iudica. ¶ Sciendum etiam qđ
adunatio iouis et saturni fuit in aquario ante exitū in deorū de egypto:
eorundē adunatio fuit in leone ante xp̄i natiuitatē: eorundē vō aduna
tio fuit in scorpione ante natiuitatē machometi. Saturnus in nona i na
tiuitate iudei suam fidem constantē seruaturā ostendit: in xp̄iani vō na
tiuitate: suam fidem neglecturā iudicat: sarraceni quoq; nascentis idez
fidem infirmat. Sol vō in nona: fidem xp̄iani nascentis consolidat: iu
dei et sarraceni: fidē nascentis negligendā ostendit: mars in nona sarrace
ni fidem seruandā docet: xp̄iani vero et iudei nascentis fidem in irritum
ducit. ¶ Andruçagar dñs primus triplicitatis none iudicat de vijs lon
gis. Dñs vero secund⁹ triplicitatis de scientia. tertius vero de somnijs: et
scōm statū horū de his reb⁹ iudicandū. Et si dom⁹ nona in signo firmo
inchoet: vel saturnus in ea: nisi ipsa inchoet ab ariete: somnia vera vi
debunt. si vō in signo mobili: somnia sine effectu erunt. ¶ Si saturnus
dñs none fuerit: plurimis sōniorū suoz mortuos et plāctus et demones:
sepulchra quoq; et vias suas p̄ deserta fieri videbit. Si iuppiter domi
nus none fuerit plurimis sōniorū suozū personas honorabiles oratio
nes facere ecclesias: et huiusmodi videbit. Si mars: bella: egtes: equos
ignes: canes. Si sol: reges: principes: p̄tates. Si ven⁹ feminas et reliquā
materiā odorū. Si mercurius doctos libros scolas et huiusmodi. Si luna
aquas mare puteos iter agere volare per aera videbit.

Dominus decima. Si natiuitas diurna est z ven^o est in vn-
decima vel decima vel septima ul' in oriente: pone eā by-
lech nisi ipsa combusta fuerit: deinde vide quis planeta
ipsam respiciat: z ptātem in illo loco habuerit: z fac illi
habere alcochoden: quod si alcochodē est in aliquo an-
gulozū ei attribue annos mediocres: si vero alibi mini-
mos. Et infortunij planete ex malo minuūt respectu. Planete v̄o fortu-
ne ex quocūq; respectu augmētāt q̄ alcochoden dona ostendit z ē ducēd^o
loc^o veneris ad locū alicui^o interēptoz q̄ prim^o ē loco ānoz alcochode
p̄ hoc sciem^o q̄ntitatē vite m̄ris. Si ven^o fuerit cōbusta vide locus lune
quā si inueneris in oriēte vel in septima: signo siue masculino siue femi-
nino vel in tertia siue masculino siue feminino: vel in 10°. vel in 11° vel

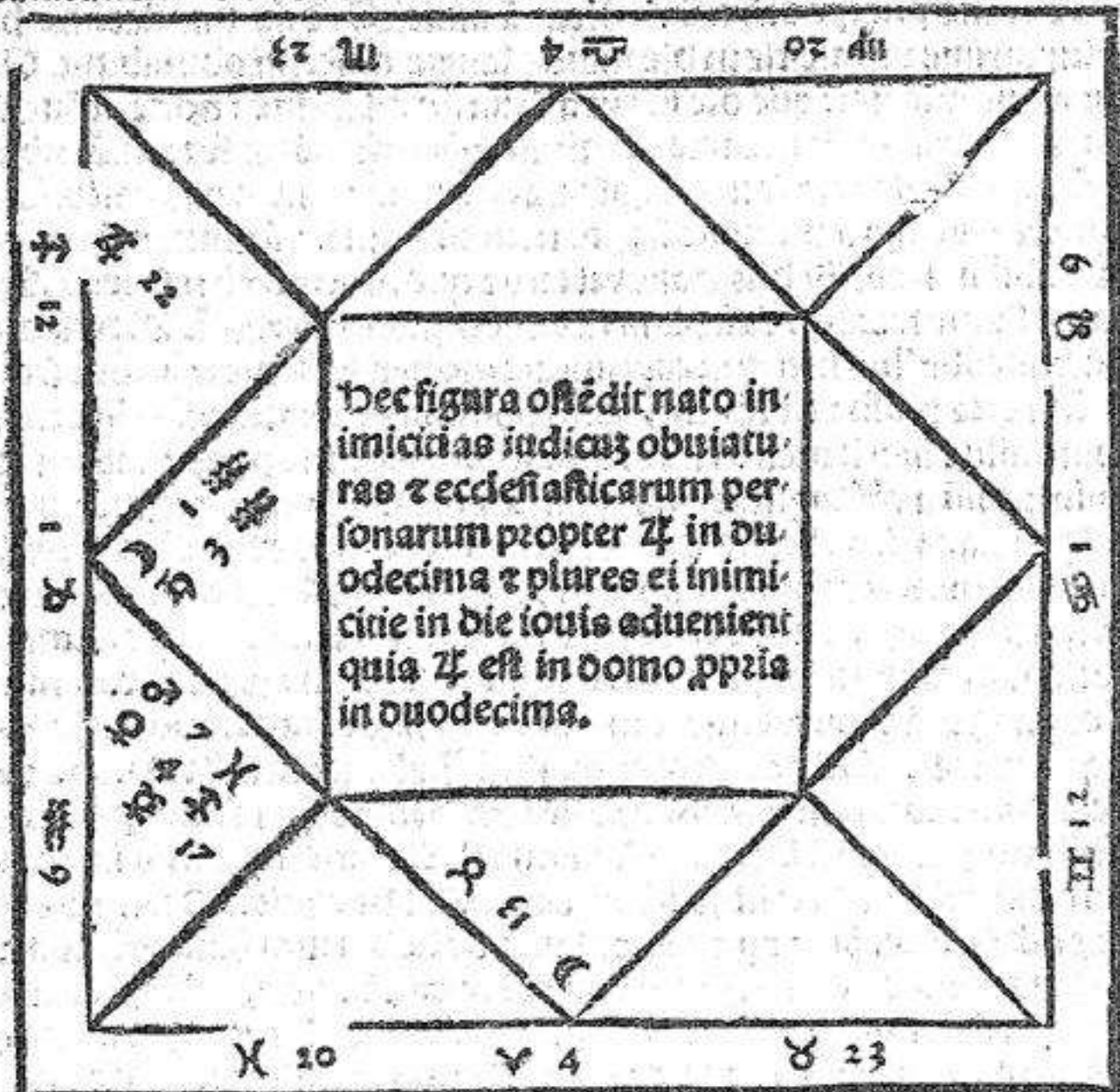
in quarta vel in quinta: signo aut̄ feminino: pone eā hylech: & q̄re ei al-
 cochodē operans ut supra. Si natiuitas nocturna fuerit: vide si luna fra-
 erit in aliquo locoꝝ in quib⁹ in primo eā dixim⁹ esse querendā: pone eā
 hylech: si v̄o in nullo illoꝝ locoꝝ eam inueneris. Vide si venerē inne-
 neris in aliquo locoꝝ in quib⁹ ip̄am querendā supradixim⁹ vel in quar-
 ta vel in quinta: pone eā hylech. Si neq; i die neq; nocte hylech vtrāli-
 bet harū inueneris: pone decimā hylech & quere ei alcochoden: si non
 inueneris illi: sume partē matris q̄ die sumit̄ a venere ad lunam: nocte
 ecōuerso addenda orienti: eā pone hylech & q̄re ei alcochoden q̄d si nō
 inueneris duc decimā domū cū ascensionib⁹ circuli recti ad proximum
 locum corruptionis annoꝝ vite. **Vermes:** planeta malus in cācro ostē-
 dit matris infirmitatē p̄petuā & vitam breuē. Si v̄o malus in leone p̄ri
 eadem cōtigent. Vide quis fuerit almutec sup quattuor loca principa-
 lia matris: que sūt locus veneris: & locus lune: & decima: & pars matris
 & sc̄dm statū illius almutec: & respectus ad illū iudica de fortuna vel in-
 fortunio matris. Si venus vel luna in duodecima fuerit: mater filium
 suo affectu priuabit. ¶ Si vis scire an habitur⁹ sit nat⁹ honorē vel p̄tātē
 vel fame magne futurus sit primo adunatio iouis & saturni inspicien-
 da in qua triplicitate fuit: & sic scies. Scias adunationē iouis & saturni
 in ariete: post. 960. annos reiterari: & in fine singuloꝝ viginti annoꝝ
 in aliquo igneoꝝ adunā: & fit adunatio eoꝝ in igneis in nono a prece-
 denti adunatione & ita in signis igneis duodecies adunā in. 200. fere
 & 40. annis: deinde fit adunatio eorūdem in signis terreis s̄m ordineꝝ
 predictū de signis igneis: toties & tāto annoꝝ numero. Deinde fit adu-
 natio eorum in signis aereis: p̄dicto mō. Tandē in aquaticis oino p̄-
 dicto modo. ¶ In tpe aut̄ hoc. 1154. ab incarnatiōe dñi est adunatio
 eorū in triplicitate terreis: eoꝝ. n. prima adunatio in signo terreo fuit in
 virgine: p̄ adunationē aut̄ i igneis mutatio est facta i terreis: nūc autē
 122. anni sunt ex quo inceperunt adunationes in hac triplicitate fieri:
 restāt aut̄ adhuc. 113. p̄ q̄s cōtinuabūnt adunatiōes i eadē. Dis aut̄ na-
 tiuitas que fit in hoc tpe dum adunatiōes in terreis fuerint magni ho-
 noris & magne fame erunt. Magis aut̄ cui⁹ oriens fuerit gradus i quo
 prima adunatio fuit cuius oriens fuerit gradus in quo fuit adunatio
 proxima ante natiuitatem. Est autem distantia adunationum vigin-
 ti annoꝝ. ¶ **Vermes.** Omnis nascens cū aliquā fixarū primi hono-
 ris in oriente vel in principio decime vel in gradu solis in natiuitate
 diurna: vel in ḡdu lune i natiuitate noct̄na habuerit. Honorē & diuiti-
 as maiores q̄ antecessores sui possidebit sc̄dm temperantiā illius fixe

Voc quidē vey est: si fixa parue latitudinis fuerit. Si autē magne: parū
vis eius in natiuitate apparebit. ¶ Adde partē honozis que sumit in
natiuitate diurna a loco solis vsq; ad finē decimi noni grad⁹ arietis. In
natiuitate vō nocturna a loco lune vsq; ad finē tertij grad⁹ tauri: adde
inquā orienti: si planeta bon⁹ ē ibi vel eā bñ respexerit fm statū ei⁹ ho-
nozē adipiscet: ecōuerso si malus planeta. Si in natiuitate aliquē pla-
netam in domo sui honozis inuenieris: vide naturā illi⁹ planetez in q̄ta
domo sit ab oriente: p hoc scitur⁹ qb⁹ ex reb⁹ honoz illi cōtinget. ¶ No-
tandū q̄ planete p̄fessionis opez indicatiui tres sūt: mars: ven⁹: z mer-
curi⁹: mars tolleratiā laboris z agilitatē: venus delectationē: mercuri⁹
scientiā amministrat. Si isti in natiuitate se respexerint opez manuali
um facilitatē quātā vult habebit: scdm vim tñ cuiusq; hoz in natiuita-
te iudicādū ē. Si saturn⁹ in decima domo fuerit z i signo aquatico z vī
in oriente habuerit nauta nascit⁹: si oriētalis est a sole: si vō occidenta-
lis cerdo. Si vō in decima domo fuerit z in signo terreo z ptātē in oriē-
te habuerit z orientalis a sole architectoz erit: si occidentalis: latomus
puteoz vel fossor. si vero saturn⁹ z mercuri⁹ in decima domo simul fue-
rint vel mercuri⁹ saturnū ibi existentē respiciat: alteruterq; hoz in oriē-
te ptātē habuerit siue saturnus orientalis siue occidentalis fuerit: agri-
mensoz erit. Jupit⁹ de ordinatis z iudicib⁹ iudicat. mars in suo hono-
re domove sua z orientalis a sole: bellatores z milites producit: in do-
mo vero castus vel in humiliatione flebotomatozē: in signo igneo ferri
fabzū: vel ligni fabzū: si mercuri⁹ retrograd⁹ eū respexerit sutorē panno-
rum vel pelliū. Mars cōbustus furnariū pducit. Sol vō dominū iudi-
cat: venus caupones: lusozes scacoz: histriōes: mimos zc. huiusmodi.
mercuri⁹: magistros: scribas. Luna vō mercatores: iterq; agētes. ¶ An-
druçagar: dñs prim⁹ triplicitatis dom⁹ decime de matre iudicat. Dñs
secund⁹ de honoze: tertij de p̄fessione: scdm vim autē cuiusq; hozuz in
natiuitate iudiciū moderandū. ¶ Proboleme⁹ p planetā oriētālē scies
p̄fessionem nascentis. z iudica fm q̄ docuimus si saturnus in deci-
ma esset iudicandū.

Dominus undecima. In hac iuppiter: nec retrograd⁹: nec
 cōbustus: nec in domo casus: vel humiliatiōis: fortunā
 et fauorē cōmunē in oib⁹ rebus suis ostendit: magis au-
 tem si ptātē in oriente habuerit: vel in loco solis in nati-
 uitate diurna: vel i loco lune in natiuitate nocturna. In
 hac venus amorē muliebrē multiplicat: sed ab amoris
 principio finis degenerat: qz bec est dom⁹ opposita domui leticie vene-
 ris. Mercuri⁹ in hac figuram boīs optinens amicitia prudentiū et par-
 uulorū promittit: si nō hominis figuram optinet: mercimoniorū fortu-
 nam promittit. Sol amicitia regum et potestatiū. regūq; clauigerū osten-
 dit: finem eius rei scdm statum solis diiudica. Saturnus et mars cōtro-
 uersias et molestias ex parte amicorū minant et pannorū amissionē. Naz
 plurimi sapientum pannos huic domui ascribunt: alij vō quinte: luna

nec cōbusta nec adunata nec a planetis infortunij male respecta: ami-
 ciciā z fauorē coīuz promittit. Uide partē amicorū que sumit die a mer-
 curio in locū lune: nocte econuerso addenda orienti: z scdm domū in q̄
 est z sm planetas hāc partem respicientes iudica. ¶ Andruçagar: pri-
 mus dñs triplicitatis hui⁹ vñdecime de amicis iudicat: secūd⁹ de mer-
 catura: terci⁹ de vestimentis: scdm quoz dñoz statū de his reb⁹ iudica

Duodecima domus. Dec inimicitiarū z captiuitatum et
 carceris z equitaturarū z hominum presidētiū brutis:
 nā planete h̄ existētis docet ex q̄ pte p̄dicta timeam⁹. Sa-
 turn⁹ enī senū z seruoz z hoīuz iutiliū ostēdit. Iuppit̄ ho-
 norabiliū fideiq; mḡroz iudiciū q̄q; inimicitias ostēdit
 Mars militū violētorū z vniuersoz latronū. Sol regū

& patris. Venus feminei sexus matrisq;. Mercuri⁹ magistrorū sapiētū
 eloquētū: luna vniuersorū. ¶ Et s^m domū quā iudicat planeta hic exi
 stens: ex parte illi⁹ domus inimicitie puenture sūt. Nā si planeta p^o naz
 iudicauerit ipse nascens inimicitias sibi cōpabit: si secundaz pecunia: si
 terciā fratres: si quartā parentes: si qntā filij: si sextā serui: si septimā vx
 res & socij in aliq̄ negocio: si octauā hereditas mortuorū: si nonā extra
 nei: si decimā pnceps terre: si vndecimā amici. Si dñs duodecime hic
 fuerit: plurime inimicitie in die illius planete nascenti obuiabunt. Vi
 de partē inimicitiaz que die sumit a saturno ad martē: nocte ecōuerso
 hanc adde oriēti: Si planete infortunij hāc respiciāt: infortunū inimi
 cis cōtinget: si planete fortune: p̄sperabū^t ei⁹ inimici. Si dñs orientis in
 hac fuerit & in signo humane figure neq; eū planeta fortune respexerit:
 captiuabit nascēs. Si dñs none vel tertie quocūq; mō eū respexerit siue
 fortune siue infortunij fuit planeta a captiuitate liberabit. Si dñs oriē
 tis in hac cōbustus fuerit: in captiuitate moriet. Et semper iudica scōm
 domū in qua passus est cōbustionem dominus orientis: nā si in orien
 re combustus fuerit breuē vitam ostendit: in secunda paupertatē: in ter
 tia infortunū a cōsanguineis: in quarta & octaua q̄ carcere p̄bit: in qn
 si in signo aquatico ebrietate: in sexta lāguore longo afflic⁹ p̄bit: in se
 ptima vxor mortis causa scōm naturā signi erit: ut si terreū per precipi
 ciū: si igneū per ignē & sic deinceps: si in nona: mala in itinere pacietur: si
 in decima in captiuitate principis erit: si in vndecima per amicos ma
 lum continget: si planeta infortunij fuerit in hac in sagittario vel leone
 ab equo vel alio aiali vector precipitabit. In hac saturn⁹ vel mars vel
 mercurius nō fortunat⁹: malū venturū per bestias significat: p̄ marē si
 masculinū: p̄ feminā si femininū signum est. Saturn⁹ de asinis iudicat.
 Mars de mulis: scilicet filijs asinū eque. Sol de equis. Mercurius de
 bzudonib⁹ scilicet filijs eq̄ & asine. Luna de bob⁹ scōm statū suū: nam si
 male luna fuerit disposita: ex pte bouū vel eq̄tatu bouū vel pcussione malū
 continget. Venus de camelis. Iuppiter de dromedaris. ¶ An druca
 gar: dñs prime triplicitatis duodecime de inimicis. Secundus de angu
 stijs: Tern⁹ de pecorib⁹ & pecudibus iudicat singuli s^m propriū.

¶ Explicit feliciter liber abraham in dei: Utilissimus in ea parte astro
 logie q̄ de natiuitatib⁹ tractat: cū figuris exemplaribus singulis domi
 bus antepositis.

Magistralis compositio astrolabij bannici bate ad petitionē fratris
Uuilhelmi de morbeka ordinis p̄dicatorū dñi pape penitentiarij & es
pellani zc. Prologus.

Uniuersorū entium radix & origo deus
qui nobilioza entia & dignioza eterna
felicitatē uita perpetue beatificet: **F**rater
uuilhelme quia v̄ro beneplacito tanq̄
vere amicitie internexu firmo pernexus
sm̄ meū posse paruulū satisfacere sū pa-
ratus: q̄d vobis promiserā cū apud vos
essem lugduni ecce me p̄mptū adimple-
re: cōpositionē uidelicet & vsū mei astrolabij
quē admodū p̄ me ingeniatus fue-
ram: & manu cōpleui pp̄ria: p̄ q̄d ea q̄ p̄
astrolabiū cōe haberi p̄nt: etiā sūt para-
ta. Et amplius in quos grad⁹ planete ra-
dios p̄iciūt cū p̄cisione: necnō & directionū opus: & signoz ascensionē
inter celi quartas. Loca quoq; planetaz cū sup̄ terram nobis appaue-
rint: adhuc aut̄ & latitudines eorū dē modico inuamēto instrumenti cu-
iusdā cōis quo in multis indigemus interueniēte: sm̄ estimationē aut
veram aut veritati valde p̄pinquā si libuerit possunt inueniri. **B**reuiē
aut̄ & succincte trāsibo de his q̄ de cōpositione & vsu astrolabij in publi-
co p̄m̄lgata sūt: s; ea q̄ p̄ me excogitauerā nec scripta inuenerā vsq; q̄q;
vobis seriose scribere tētabo. **S**cribā igit̄ vobis p̄mo qualif̄ in cōpo-
sitione manū dirigebā. Deinde modū vsus p̄ me excogitati subiunge-
re curabo.

Acepi ergo cū dei adiutorio pulchri eris & mūdi laminā
vnā: eqliis sup̄ficieī & polite circularē: p̄ref̄ eminētiā quan-
dā armille deputatā: fortē quoq; & spissā ut propter figu-
rationes in ea figurandas torqueri nō posset aliquorsuz
nec incuruari. Cuius diameter quasi duoz pedum extite-
rat ut cōpetenti⁹ in ea fieret q̄d intendebā. Et figuravi in
ei⁹ margine circulos sup̄ idem centrū in medio lamine locatū. Et pra-
xi duos diametros orthogonaliter se sectātes in centro: quaz vna ab
armilla siue a loco armille deputato descendebat: altera ex transuerso
ibat: & distinxī illos circulos per grad⁹ & numeros suos. Ita q̄ interior
oīuz illoz circuloz per gradus erat diuisus: & numer⁹ gradū auct⁹ per

quinariorum exterius inter alios circulos erat locatus. Deinde a puncto sectionis diametri transversalis et circuli interioris versus inferiorem partem tabule numeravi. 38. gradus et 42. minuta: et ibi feci signum. Postea extendebam filum ab intersectione alterius diametri et interioris circuli sub armilla usque in signum illud: signavique sectionem filii illius et diametri transversalis et per hanc sectionem circumdaxi circulum super centrum primo positum: et hunc circulum per equinoctiali figuravi. Accepi autem numerum illum. 38. graduum et 42. minutoz: quia tantum elevat aries in meridie super orientem ubi natus fui ego. Talis enim equinoctiali circulo posito poteram orientem integrum infra mei instrumenti limbum collocare. Equinoctiali igitur circulo per modum quem dixi pertracto: figuravi hincinde sibi coequidistantes circulos cancri et capricorni secundum declinationem sibi debitam. Deinde descripsi orientem ad latitudinem. 51. graduum et 12. minutoz que est machlinie et hictor infra limbum ut dixi cecidit. Postea equidistantes orienti almicantarath circulos descripsit ad binos gradus distantes. Orientem autem in lamina propter maiorem notitiam bene profundavi: similiter et quolibet quintum almicantarath. Figuravi etiam circulos altitudinum qui aequinoctiales appellantur: orientem et sibi equidistantes orthogonali secantes: quorum primum illum. scilicet per verum orientem quod est arietis et per finem capitis et per verum occidentem currit: profundum feci in tabula ut ad ipsum promptior fit adversio. Et alios circulos aequinoctiales qui sunt ab hoc primo versus meridiem siue versus armillam secare feci orientem: et sibi potentia equidistantes almicantarath: ad trinos gradus: ab eodem vero profundato circulo interiori versus centrum tabule quod pro polo septentrionali ponitur per altitudinem spacij: non nisi ad sex. Quorum omnium ars factina per diversos tractatus satis divulgata est. Proinde exaravi arcus horarum duodecim videlicet supra orientem ut eis uteremur dum placeret: et duodecim sub oriente sicut docet ars componendi: nisi quod in uno diversitas erat modica que tamen modum protrahendi arcus horarum et veritatem divisionis propter horas inveniendas nec impedit nec transmutat. Protraxeram enim infra circulum cancri versus centrum tabule unum equidistantem ad sex gradus. Et alium extra circulum capricorni similiter equidistantem ad sex. Et super hos duos et medium equinoctialem: constitui horas illas prout conveniens erat. Hoc autem propter aliqua feci de quibus postea mentio fiet.

Sed quia iudiciorum auctores aliquas equationes aspectuum: et directionum super horas reales et earum partes sicut et domorum equationes partium appet omnino expresse fundaverunt: Idcirco ut hic modus in instrumento vltro se nobis offerret hanc divisionem ingeniarum

fui quilibet eni portione triū circuloz iam noiatoz inē arcus horarū interceptā sub orizonte in gncq partes equales sū partit^o. Et p̄ quelibet tria puncta triū harum partiū in his tribus circulis sibi correspondentiū arcus circuloz modo quo in horis fiebāt protraxi. Deinde ponēdo pedem circini immobilē supra centrū q̄ pro polo ponit̄ exten di periferiā : et protraxi arcus circuloz multoz a sumo arcū horaz vsq; deorsū ex trāuerso secādo eos quasi ad distantiā graduū binoz: et hoc in hūc modū. Duo qdē prima spacia duaz horaz p̄ arcus circuloz trāuersales secta erant sicut dixi: necnō et eadē dispositiōe et mensura duo tertia et duo quata: sed duo secūda duab^o horis deputata: et duo quata: et duo sexta spacia vnā habebāt inter se mensurā et dispositiōe: a p̄dictis tā in mensura quasi vni^o grad^o cōstrictionis et dilatatiōis circini differentes. Ita q̄ quilibet arcus trāuersalis duas horas copulans in arcū hore cōmunē sic terminabat q̄ in medio duoz arcū trāuersaliū coaltemozū ex parte alia finē habebat in hūc modū. Et hi trāuersales arc^o ad maiorem p̄mptitudinē operationis aspectū et directionū prout in vsu apparet multū sūt expedientes. Et hec est dispositio figurationis mee tabule in vna suarum facierū.

Propter quādam opinionē de domib^o et aspectib^o q̄ fortassis a rationib^o suis nō est penit^o exclusa quāuis ab auctorib^o nō exprimat̄. Figuravi faciem tabule secūda per modū quē dicā. Descripsi quidē in hac facie limbū primo equalē et p̄traxi duas diametros orthogonalit̄ se secantes sup̄ centrū: et distinxī limbū p̄ gradus et numeros sicut primū: deinde descripsi infra hūc limbū equinoctialē circulū primo penitus equalē: et postea figuravi orizontē ad latitudinē machlinie mō quo dixi: et p̄ zenith capitis huius orizontis et per verū oriens et occidēs descripsi circulū altitudinis quē p̄pter sui magnitudinē qz infra tabulam ereā cōtineri nō poterat totus: residuus vsq; in ligneā tabulam eree cōiūctā trāsire feci. Et hūc circulū altitudinis p̄ binos grad^o modo sibi cōueniēti diuidēdo p̄ modū q̄ quilibet circul^o magn^o in planisperiō sicut postea docebo de zodiaco diuidend^o est artificiose: p̄ quelibz duo pūcta diuisionū istī^o circuli altitudinis sibi opposita et p̄ ambas sectōes orizontis et diametri q̄ descēdit ab armilla q̄ ē loco circuli meridiei: circulos magnos circūduxi. Et hoc mō in facie mee tabule figurationes cōpleui. ¶ Deinde accepi aliam laminā bene planatā et decenter fortem satis ad resistendum incuruationi et p̄cedi eam circulariter ut infra

limbum alterius tabule contineri posset precise præter eminentias vna
q̄ pro denticulo siue almuri deputavi. Postea pedem circini super cen-
trum medium locavi & cum pede eius mobili circulū egnocrialem eq̄lē
illi qui in alia tabula circinavi quē per grad⁹ divisi. Deinde zodiacū s̄s
debitā ei⁹ declinationē sicut ars docet figuravi: quē talit̄ paravi ut it̄
ip̄m q̄ p̄ ecliptica linea ponit̄ essent alij circuli cōcentrici cū ip̄o ut gra-
dus cū suis numeris possent signari. Descripsi etiā vnum circulū ad sex
gradus ecliptice lineæ versus centrū tabule positā eq̄distantes: & alium
extra eclipticā ad totidē: s̄m artē qua equidistantes orizonti qui almi-
cantarath dicunt̄ suo mō describunt̄. Anteriori autē horū equidistantiū
aliū circulū cū ip̄o concentricū adiunxi versus eclipticā: ut graduū divi-
siones ibi possent denotari. Exteriori vō eq̄distanti: plures adiunxi & lar-
giores pro divisionib⁹ graduū & ut numer⁹ eorū necnō & signorū nomi-
na congrue possent ibi collocari. Deinde polo zodiaci sc̄dm q̄ requirit̄
in tabula signato: circulū magnū p̄ hunc polū & per ambas sectiōes cō-
munes equinoctialis circuli & zodiaci circū duxi p̄pter quē perficiendus
adiūctiōe alteri⁹ tabule indigebā & per centrū hui⁹ magni circuli lineā
rectā equidistantē diametro q̄ p̄ sectiones iam dictas transit in continu-
um & directū protraxi: & huic protractioni necessarie sunt lignee tabule
adiūcte p̄p̄ longitudinē hui⁹ lineæ magnā. P̄ea diametrū tabule que
descendit ab almuri orthogonaliter secādo aliā q̄ p̄ sectiōes dictas va-
dit: in cōtinuū & directū protraxi: quousq; hūc magnū circulū p̄ duo eq̄-
lia secaret. Deinde vnā harum medietatū vel vtrāq; quia idē est hui⁹
magni circuli in nonaginta partes equales divisi. Et extendi filiū a po-
lo zodiaci vsq; in quālibet harū divisionū & feci signa in illa eq̄distan-
te longa que etiā hunc magnū circulū per equalia secāt: in locis. s. per
que transit filiū dicto modo extensū. Hoc ē extendendo semp̄ filiū a polo
zodiaci: ita q̄ predictas divisiones tangeret necnō & illam longā equi-
distantē: & tūc ponebā pedē circini immobilē super quodlibet horū signo-
rum in hac equidistante sic notatorū & extendebam pedem mobilē vsq;
in polū zodiaci: & tali dispositiōe habita p̄ oīa signa notata cū pede cir-
cini mobili totū zodiacū gradatim divisi necnō & sibi coequidistantes
hincinde ad gradus senos. Et hic est modus generalis diuidendi q̄ sibi-
bet magnos circulos & sibi equidistantes per gradus vel per alias por-
tiones divisione inquā que fit per circulos: sic enī alter per alterū divi-
di potest quorum vnus per polos alterius vadit. Demonstrationē au-
tem huius ponere non est hic locus. Est & alia divisio zodiaci & omni-
um circulozum magnozū in planispirio que fit per lineas rectas: et

hac similiē vsus fui: ponebā enī rectā regulā vel filiū sup polū zodiaci z sup quālibet diuisionū egnocialis circuli per singulos gradus diuisi: z vbi regulā vel filium zodiacū tangebāt ibi notā feci: z p hunc modū totā eclipticā lineā partit⁹ fui in grad⁹: eodē modo alij circuli magni p lineas rectas diuidi pnt in suas partes ponendo. s. filiū sup polū circuli diuidendū extendēdo ipm p partes egnocialis circuli quātas habere volum⁹ vsq; in circulū diuidendū: z vbi circulū diuidendū pcesserit signabim⁹ ipm: z sic diuisiō cōplebit⁹ vsq; in finē. Sed ne aliqd qd circa diuisionē circuloꝝ cadit trāsgrediamur: addā adhuc aliqd modicū circa diuisionē zodiaci: qrendi sūt inquā ei⁹ poli ambo sic: numerabimus enī in egnociali circulo ab altera duarū sectionū zodiaci z egnocialis versus partes zodiaci meridionalis fm quātitatē declinatiōis zodiaci vbiq; nostra numeratio terminabit⁹ signū faciem⁹: postea extendemus filiū a sectiōe opposita prime vsq; ad signū factū z vbi filiū diametrū tabule secuerit: pūctū ponem⁹: qz ibi ē polus vnus: deinde ab eadē sectiōe equinoctialis z zodiaci a q̄ iā extensū erat filiū cōputabim⁹ eandem declinationē quā pri⁹: sed in pte opposita: z p locū vbi cōputatio terminabit⁹ extendem⁹ filiū a sectione a qua primo extensū erat: quousq; diametrū tabule incontinū z directū ptractā secet: z in loco hui⁹ sectiōis pūctum ponem⁹: qz ibi ē polus secūd⁹. Deinde partē diametri int⁹ ambos polos illos interceptā in duo eq̄lia diuidentes pedē circini ponem⁹ in medio: z extēdem⁹ periferiam vsq; ad ambos polos ambasq; sectiōes zodiaci z egnocialis: z circū girabim⁹ circinū: z circulū i hūc modū pfiem⁹: z necesse qdē est qd hic circul⁹ p illa quattuor pūcta transeat si figuraciones precedentes competent⁹ sint ptracte: z ptractā lineā lōga per centrū hui⁹ magni circuli eq̄distans diametro que p sectiones zodiaci z equinoctialis communes transit: post hoc vna quarta huius circuli q p vtrūq; polū zodiaci currit diuidenda est in .90. partes eq̄les: z ponēdū est filiū sup polū zodiaci circuli q quartā oppositā terminat: z extendendo ipm in singulas diuisiones quarte diuise in grad⁹: z vbi cūq; filium illud diametrū hui⁹ circuli secuerit ponende sunt note: z per has notas z p vtrūq; polum zodiaci duci debet circin⁹ p quē zodiacus est diuidendus: sed ut centra oīū horū circuloꝝ magnorū per quos zodiacus habet diuidi inueniantur: parciēda est medietas illi⁹ magni circuli q primo diuidebat⁹ i .90. partes: medietas ei⁹ inquā que ab vno polorum zodiaci vadit vsq; in aliū z ad instar eius debent fieri signa in illa equidistante longa: z illa signa per modū quē supra narrauimus facta sunt centra oīum illoꝝ magnorū circuloꝝ: z simili modo diuidē

pōt quilibet circulus in planisferio preter equinoctialem et sibi equidistantes et per hanc artē similiter diuisionē zodiaci in mea tabula examinaui

Postea vero stellas fixas per circulos magnos transeūtes per polos zodiaci et per gradus zodiaci qui stellis debebant in longitudine: et per equidistantes ecliptice modo quo figurantur equidistantes: secundum latitudines stellarum: in tabula ista locaui: elegi inquam stellas notabiliores et quibus in iudicijs indiget magis: et de vnaquaque quadraginta octo imaginum que poni poterant ad minimum vnam stellam vel aliquando plures posui: deinde ex ista tabula omnes partes superfluas extraxi et voluelli perfecti intime perscrutatus: in quo quodam stella quilibet que in terra mea potest apparere locari poterat competenter. zodiacus autem in hoc voluello erat quasi duplicatus: ita quod vnus erat latus circulus in cuius vnus marginis termino linea ecliptica cum suis diuisionibus et numeris erat descripta: et in altero marginis eiusdem lateris circuli termino: alius erat circulus cum suis diuisionibus: ab ecliptica distans ad sex gradus: tunc enim latitudinis erat ille latus circulus qui vnus erat zodiacus: quod sex gradus precise ab ecliptica interius continebat: alius autem zodiacus per sex gradus solum ab ecliptica exterius distabat et huiusmodi zodiacus tante amplitudinis erat quod diuisiones graduum et numerus eorum per quinarios auctus necnon et nomina signorum congrue poterant collocari sicut ante narraui: et spacium inter hos duos zodiacos contentum euacuauimus: propter quasdam particulas que ambos zodiacos extra situs suos transmutari non sinebant: et solum preter quasdam paruas cuspides stellis quibusdam deputatis: et hic erat modus per quem meum instrumentum operatus fui: postremo vero voluelli et tabulam cum clauo conuenienti aptaui: et sic totum astrolabium meum compleui: de dorso autem astrolabij non curauimus quod quadrans vnus magnus plus valet ipso et veracior est usus eius.

Postquam de compositione astrolabij nostri expediti sumus conueniens mihi videtur aliquid subiungere de usu eius et sua uameto: omissis igitur multipharis multimodisque super eo capitulis per diuersos tractatus dispersis: illud tantillum quod mihi superaugendum occurrebat modo quo possum meliori exprimam et docebo: preintelligendum est autem vnus cuius discussio nullatenus est negligenda: et est quod circa horarum acceptiones contingit nos aliquando decipi non recolentes de diuersitate dierum et horarum ad quas equantur cursus planetarum et horarum que per instrumenta accipiuntur: ad quas quidem ascendens et reliqua domus necnon et aspectus planetarum equari precipiunt: est enim inter eas diuersitas aliquando maior aliquando minor et aliquando nulla: sicut testatur pro

leme^o & geb^o & alij magistri pbationū oēs: albatigni tñ nos docet expref-
 ſus qualif cauti eſſe debem^o in iuuādo nos cū hac diuerſitate: ut appa-
 ret tricenteſimoq̄rto capitulo libri ſui dicā aut & hic ſub breuiloquo quō
 pcedere debeam^o. Siquidē hora ſit cognita q̄ p instrumentuz aliq̄d ſit
 deprehēſa: ad q̄ inuenire voluerim^o vera loca planetarū: ſi aut ē hora
 temporalis vel in eq̄lis: tunc reducēda eſt ad eq̄lē ſicut alibi diceſ: hora
 inquā talif cognita: nos accipiem^o eq̄tionē dierū in tabulis aſcēſionuz
 circuli directi q̄ ponit in directo gradus in quo eſt ſol in illa hora & hoc
 cum additione mot^o octaue ſpere: & illaz equationē dierū reductā in tē-
 pus horaz ſicut ſciſ: a tempore hore cognite ſubtrahem^o: & cuꝝ reſiduo
 loca plāetaz iueſtigabim^o: & he hore ſic examine vocate ſūt hore eq̄-
 tionis: hore aut q̄ per instrumenta accipiūt put tñ effecte ſūt eq̄les: no-
 minate ſūt hore regionis & ad has horas equat aſcendēz reliq̄ dom^o
 Si aut loc^o planete notus ſit ſicuti locus cōiūctionis aliquoz planeta-
 rū vel oppoſitiōis eoz: aut introitus planete cuiuſlibet in quēlibet gra-
 dum ſigni cuiuſlibet & horam qua hoc erat vel fuerat velim^o inuenire:
 tūc horis paduentū ſtelle ad locū pdeuntibus: addere debemus equa-
 tionē dierū ſcōm modū antedictū: quē admoduz prius cum hora nota
 eēt & locū ſtelle inuenire vellem^o: eq̄tionē dierū ab horis illis ſubtrahi-
 m^o: & ſic examināde ſūt hore ut ſciam^o q̄ ſunt hore eq̄tiōis & q̄ regionis:
 cām aut hui^o diuerſitatis inſ has horas duplices ſatis declarāt pthole-
 me^o: geber: albatigni: abra hā & ceteri magiſtri cōſiderationū: ppter q̄d
 ſupfluū mihi videbat ipam hic poſuiſſe.

¶ Qualif loca planetaz p aſtrolabiū noſtrū iueniantur ſcōm eſtimati-
 onē p̄inquā veritati: tā in longitudine q̄ in latitudine.

S ſo locū planete cuiuſlibet per hoc aſtrolabiū libuerit
 inueſtigare: cum nobis apparuerit: ei^o eleuationē ſupra
 oriçontem cū quadrante vel aliquo equalente inſtrumē-
 to alio accipiem^o: deprehendem^o etiā cū hoc indirecto
 cuius partis oriçontis ſit ei^o eleuatio: & hoc a quibusdam
 appellat: çenith ſtelle: hoc aut non ſolum valet ad iſtud
 ppoſitū imo etiā ad multa alia: maxie cū ſtella p quā volum^o negocia-
 ri eſt ppe circulū meridiei: qz tūc eadem eleuatio diu durat: vnde ſi ſola
 eleuatione eſſem^o contēti: contingeret nos aliqñ in acceptiōib^o horaz
 & q̄d^o aſcēdētis: & domoz: & alioꝝ multū errare: ppe q̄d neceſſariū mihi
 videſ hēre aliq̄d inſtrumētū p q̄d ſtelle eleuatio: necnō & ei^o çenith: ſiue
 quantū diſtat a linea meridiei hincinde: ſiue a circulo altitudinis q̄ p

verū oriens et occidens transit: simul quānt deprehēdi: et foras p̄ quā-
dam locationē quadrantis vni⁹ magni super marmor aliquod planus
vel super tabulā ereā magnā modo sibi debito et conuenienti becotra-
q̄ scilicet eleuatio stelle cuiuslibet: et eius genitib: de facili possent simul
inueniri. ¶ Accepta igit̄ eleuatiōe planete cuiuslibet necnō et eius distā-
tia a linea meridiei. maxime cum p̄pe meridiei lineam steterit: queren-
dum est simile huius vtriusq̄ in almicanth et aq̄mut nostre tabu-
le et ibi ponenda est nota: deinde hora considerationis facta situabo
voluellum modo quo requirit hora considerationis: et tūc considera-
bo notā ante factā: in directo cuius signi et gradus ceciderit: quia in il-
lo gradu erit tunc planeta et hoc cum motu octaue spere: et eo ipso latitudo
planete habebit: septentrionalis sit vel meridiana: necnō et per esti-
mationē p̄portionandi poterit haberi quantitas latitudinis satis pre-
cise dūmō latitudo planete maior sex gradib⁹ nō sit: si enī maior eēt diffi-
cile esset per nostrū instrumentū eius quantitatē precise inuestigare: pla-
cuit aut̄ mihi latitudinē zodiaci tantū ad sex grad⁹ hincinde extendere:
p̄pter latitudinis partes cit⁹ et facili⁹ inueniēdas: nā in pauciorib⁹ via
magis: et iterū q̄ latitudines triū supior planetarū de quib⁹ in iudicijs
maior est vis faciēda: infra illa continent̄: et si latitudines inferiorū
aliquę possent esse maiores: tñ quātū hoc valeret ad iudicia etiā per in-
strumentū nostrū possēt inueniri et hoc ē q̄ p̄ ipm̄ possem⁹ inuenire q̄
planetarū sup aliū eleuare.

Directiones etiā et retrogradationes et stationes planeta-
rū per hoc instrumentū inuestigare possum⁹: facto enī in-
teruallo conuenienti in̄ duas cōsideratiōes: notent̄ eorū
loca quēadmodū de loco planete inueniēdo iam ante
narravi: et p̄ hoc palā apparebit si idē grad⁹ zodiaci dua-
bus considerationibus debet̄: quia tūc est planeta statio-
narius: an si secunde considerationi respondeat gradus gradus prime
considerationis precedēs: q̄ tunc retrogradabit̄: et si sequens direct⁹ ē.
¶ De aspectib⁹ planetarū inueniēdis scōm̄ mentē p̄tolemei et albu-
maçar et aliorū quā plurim.

Apod artis astrologice periciores vnanimis ē cōcordia:
q̄ planeta in exordio dom⁹ cuiuslibet cōstitut⁹ principi-
um dom⁹ tertie succedentis in serie domoz: et dom⁹ vi-
decime antecedētis initium: aspectu sextili aspicit: p̄icit
quoq̄ trini aspect⁹ radios sup̄ initiū dom⁹ quinte sequē-
tis ipam et sup̄ initiū domus none ante ipam: sūt etiam

projectiones radioꝝ quarti aspectus eiusdē planete sup decime dom⁹
precedentis ⁊ quarte subsequētis inchoamen. Quo circa domib⁹ equa
tis scōm terre latitudinē put in capitulo suo cōtinet: eo ip̄o p̄iectiōes ra
dioꝝ aspectus cuiuslibet planete scōm modū predictū constituti habe
bunt. Si autē stella in initio nulli⁹ dom⁹ extiterit sed intra: scias qđ p̄ij
cit radios aspectus scōm quandā p̄portionē sup gradū dom⁹ illius cui
aspectus ille cōpetit scōm constitutionē antedictā: gradum dico qđ se h̄z
in tali p̄portionē ad domū illā totā cuius est grad⁹ sicut gradus stelle se
h̄z ad domū suam: sumēdo videlicet domū ad grad⁹ ascētionū relataz
put quelibet partes horarū duplicatas cōtinet. Sed ut hui⁹ p̄portiōis
adīnventio nobis facilis sit ⁊ expedita: p̄ instrumentū nostrum ad hec
⁊ ad alia excogitatū opandū ē in hūc modū. Si stella cui⁹ aspect⁹ q̄rit
⁊ domus ad quā aspect⁹ ei⁹ dirigī: inter gradū ascendentē ⁊ angulū ter
re fuerint: ponendū est exordiū domus in qua stella est sup lineā angu
li terre: ⁊ considerandus est vbi tūc sit grad⁹ ascendens: postea moueāt
voluellū: ita qđ grad⁹ stelle super angulū terre cadat: ⁊ respiciat qđ perue
nerit gradus ascendēs: ⁊ notanda est diligentissime ei⁹ elongatio a loco
considerationis p̄mo: ⁊ hoc p̄ diuisiones factas in instrumento ⁊ p̄ par
tes earundē diuisionū. Deinde ponendū est initiū dom⁹ cui aspect⁹ di
rigī sup lineā anguli terre: ⁊ iterū notand⁹ est locus ascendētis. Postea
moueāt voluellū: ita quod tāta sit distātia grad⁹ ascendētis a loco iam
notato: quāta fuit elongatio eiusdē a loco cōsiderationis in p̄ma acce
ptione distantie: ⁊ grad⁹ qđ iam lineā anguli terre tetigerit: erit grad⁹ in
quē cadet aspectus. ¶ Si vō ambe stella. s. ⁊ dom⁹ quā aspiciat ip̄a: inter
terre cardinē ⁊ gradū occidentē fuerint: ponat̄ principiū domus in qđ est
stella sup lineā anguli terre ut prius: ⁊ signet̄ arcus sup quē cadit nadyr
gradus ascendētis: ⁊ ad hanc signationē multū valet inequalis termi
natio arcuū trāsuersaliū in aliquos arcus horaz: postea moueatur vol
uelli quoad usq; gradus stelle lineā anguli terre tangat: ⁊ notet̄ remo
tio nadyr grad⁹ ascendētis ab arcu signato: deinde ponat̄ initiū dom⁹
ad quā dirigunt̄ radij sup angulū terre: ⁊ fiat opatio penit⁹ eiusdē mo
di in hac quarta cū nadyr ascendētis sicut prius dixi de ipso ascenden
te: ⁊ sic inueniet̄ gradus aspectus per casū ei⁹ super angulū terre. ¶ Si
autē stella in prima quarta steterit: ⁊ dom⁹ ad quā vadit aspectus in se
cūda: collocādū est exordiū dom⁹ stelle sup angulū terre: ⁊ p̄ motū vol
uelli notet̄ numer⁹ diuisionū ⁊ partiū earum p̄ distantiā grad⁹ ascendē
tis qualia in principio diligentissime notari precepim⁹: nobis se offert
deinde initiū dom⁹ cui radij transmittuntur sup angulū terre colloceat̄

⁊ arcu positionis nadyr grad^o ascendenti diligenter signato: elonget
 ipm ab eodem arcu ad similitudinē distantie duoz locoz in prima
 quarta signatoz: hoc est scdm talem numerū diuisionū: ⁊ partiū earum
 elongabitur nadyr ab arcu iam signato versus oriens: qualis erat nu-
 merus diuisionū ⁊ earz partiū in distantia duozū locoz in quarta pma
 signatorū content^o: ⁊ grad^o qui tūc super angulū terre ceciderit: erit gra-
 dus aspect^o stelle. ¶ Sed si stella in secunda quarta permanferit: ⁊ do-
 mus q̄ aspici^t: in prima: pmutāda est ecōuerso opatio iā posita. Inue-
 niā enim distantia primā per nadyr in q̄rta secūda: deinde accipiā ei si-
 milē per gradū ascendenti in prima ⁊ sp cadet grad^o in quē figurā ra-
 dij sup lineā anguli terre. ¶ Intelligēdū autē q̄ inuentis gradib^o aspe-
 ctuū in arcu q̄ sub oriōnte fuerit: p eosdē haberi poterunt grad^o aspe-
 ctuū supra oriōntē: gradus eni trini aspectus ex vna parte gradui sexti-
 lis aspectus ex alia parte opponit^r: ⁊ nadyr gradus sextilis aspect^o binc:
 est ip̄e gradus trini aspect^o illinc: ⁊ grad^o quarti aspect^o dexteri: opponi-
 tur gradui quarti aspectus finistri. Quia ad instar hui^o si gradus stelle
 cuius aspectus querit^r sup oriōntē permanferit: negociandū est cū na-
 dyr ei^o de grad^o loco ip̄i^o g^o stelle: ⁊ etiā cū nadyr exordij dom^o ad quā
 dirigunt^r radij si dom^o illa supra terrā pmanserit: proiectiones enim ra-
 diozū in oppositis quartis eq̄les sūt. ¶ Ampli^o si stella cui^o aspect^o q̄ri-
 mus latitudinē habuerit: dabim^o ei locū in nostro instrumēto deinde
 scdm eandē doctrine viā quā supra tradidi est procedendū.

Quis etiā directionū p idem instrumentū explere possu-
 mus satis p̄mpte. Situabo eni voluellū ad similitudinē
 celi in hora ad quā volo dirigere: ⁊ considerabo primo
 utrū locus significatoris vel grad^o quem placet dirigere
 sub oriōte fuerit vel supra: qz si sub: accipiā locū illū siue
 gradū: ⁊ signabo lineā vel arcū in tabula inferiori super
 quē stat locus ille vel gradus in illa situatione: signabo etiā locū almuri
 in limbo: postea mouebo voluellū ut decet quousq; locus in quē ter-
 minat directio cadat sup eundem arcū signatū vel lineā: ⁊ itez notabo
 locū almuri in limbo: ⁊ gradus int̄ duo loca in limbo notata contenti:
 erunt gradus directionū. Si vo locus significatoris siue gradus dirigē-
 dus nec sup arcū nec sup lineā ceciderit: sed in spacio: cōsiderabo habi-
 tudinē grad^o vel loci significatoris ad arcū proximū vel lineā: ⁊ ad hoc
 vtilis sunt illi arcus trāsuersales secantes arcus horaz: ⁊ signabo locū
 almuri in limbo ut prius: deinde ponā gradū in quē terminat directio
 in fili habitudine ad eundē arcum vel lineā ⁊ iterū signabo locū almuri:

ri in limbo: et gradus in duo loca limbi signata intercepti erunt gradus directionum. Si autem locus significatoris siue gradus dirigendus supra orientem fuerit: sicut et locus termini directionis huic significatori corresponde-
 spondeat siue supra orientem fuerit siue sub in quolibet istorum utendum est gradibus oppositis: et tunc operandum est secundum iam traditam doctrinam. Sed si locus significatoris sub orientem constitutus latitudinem habuerit: notandum est arcus vel linea vel spatium quod illi latitudini correspondet et ulterius procedat ut dixi: et si locus significatoris supra orientem constitutus latitudinem habuerit: accipiendus est gradus oppositus in opposita latitudine: et negociandum est ut prius. ¶ Scientia autem ascensionum signorum inter celi quartas eadem est cum scientia directionum: propter quod scito uno: scire et reliquum sufficiat igitur alterum per utroque accepisse.

Non lateat autem nos quod in investigatione equationis cuspidum domorum: aspectuumque stellarum erraticum inquisitione precisa: necessarium est semper cum additione motus octave sperae loca planetarum omnium coequare: ut loco solis per hanc additionem examinato: horas precise possimus habere: et cuspides domorum duodecim: et sic ulterius aspectuum gradus: post inventionem vero omnium subtrahenda est eadem equatio octave sperae tam de cuspidibus domorum quam de locis planetarum omnium quibus addita fuerat quam etiam de gradibus aspectuum per premissam doctrinam inuentis: et sic remanebunt predicta omnia cum omni precisione perfecte examinata: eodem modo faciendum est in directionibus: palam est enim intueri quod cum horarum et signorum ascensiones et alia que per hec inveniuntur supra sint respectu zodiaci sperae nonae: et iudicia respectu zodiaci sperae octave et hoc opus iam dictum neglexerim: in errorem turpem incidemus: si tamen iudicia astrologie secundum habitudinem locorum stellarum ad speram nonam tradita sint: et hoc declararet veritas expertorum: multo magis placet mihi ut loca planetarum cum aspectibus suis et domibus duodecim et alijs per additionem motus octave sperae verificata remaneant sine aliquo posteriori subtractione eiusdem superueniente.

¶ De aspectibus per modum alium.

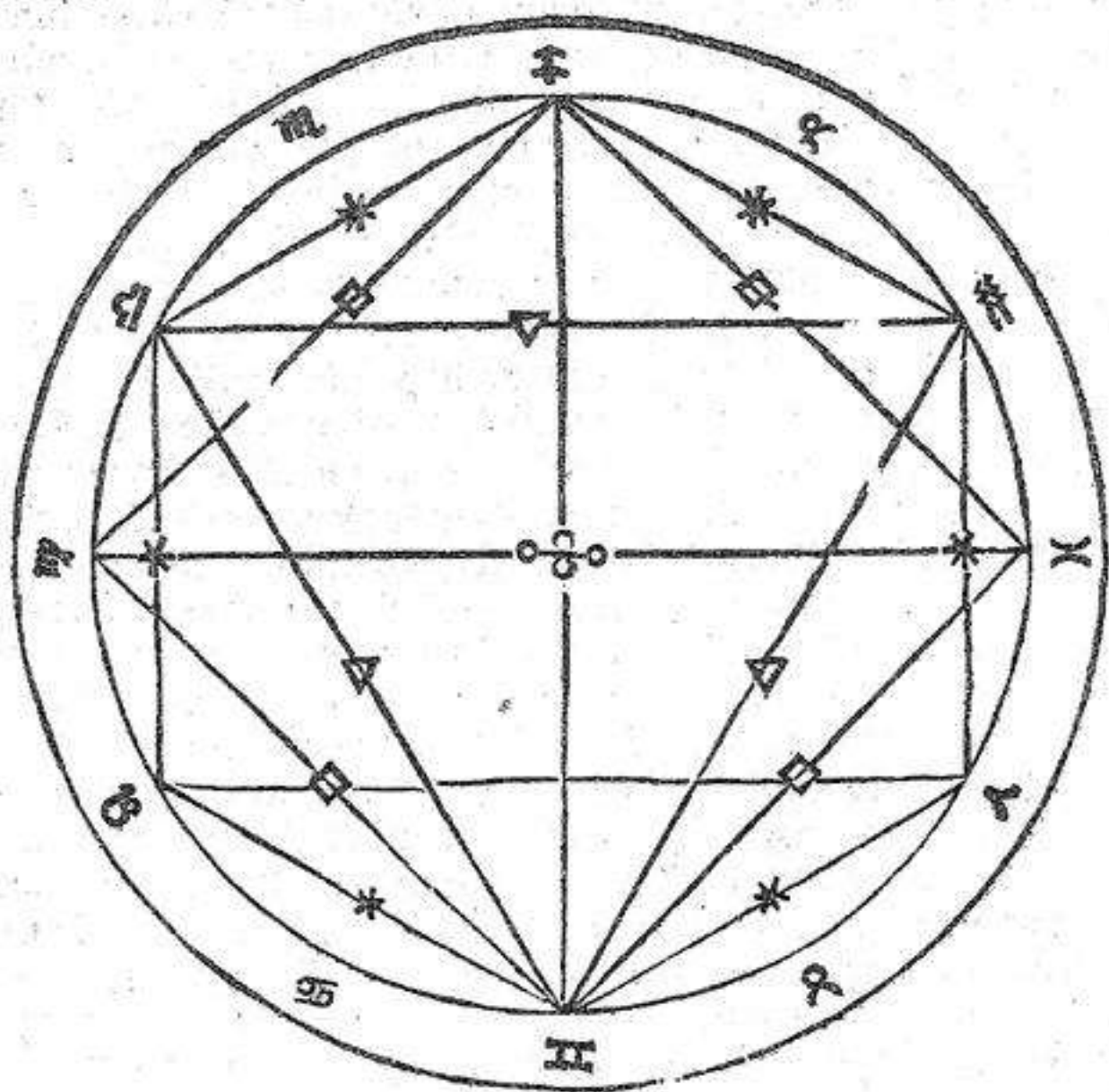
Sed vo cuiuslibet domos coequare et aspectus et alia per modum illum finem quem imaginamur emisperiū dividere in partes equales per magnos circulos transeuntes super abas sectiones meridiani circuli et orientis: circulum altitudinis qui per orientem et occidentem vadit uniformiter dividendo: quod forsitan hic modus aliquibus rationabilis videretur: tunc apte voluimus super faciem tabule huic imaginationi correspondentem: et disponat ita quod gradus ascen-

dens in hora illa ad quā domos ⁊ aspectus equare volumus: cadat su-
 per partem orientis orientalem ⁊ quia circuli illi magni per sectiones
 dictas transeunt distant ad gradus binos: numerabimus a parte ori-
 entis orientali versus terre angulum quindecim arcus illorum cir-
 culorum maiorū: qz hi prime domui debent: ⁊ vbi arcus sextusde-
 cimus ꝑodiacū secuerit: nō moto voluella extra dispositionē positā: ibi
 erit initiū secunde dom⁹: sicut in mō faciendū est de tertia ⁊ de quarta ⁊ de
 omnib⁹ alijs: ⁊ hic est modus equandi domos scōm hanc viā. ¶ Aspe-
 ctus etiā est facile scōm hunc modū inuenire. Considerand⁹ est grad⁹
 ꝑodiaci in quo est planeta cuius aspectus querim⁹ ⁊ notandus est cir-
 culus in inferiori tabula pergens sub hoc gradu: ⁊ si planeta latitudi-
 nem habuerit: fiat scōm ꝑ ei debet: ⁊ semp notet circulus transiēs sub
 ipso: ⁊ ab hoc notato circulo numerabim⁹ hincinde triginta de illis cir-
 culis: ⁊ vbi tricesimus prim⁹ ꝑodiacū percusserit: ibi erit aspectus sextilis
 illius planete: hinc dexter hinc sinister: sicut ab eodem notato circulo
 computabim⁹ quadragintaqz de circulis illis: ⁊ vbi quadagesimus
 sextus ꝑodiacū tetigerit: ibi quart⁹ aspectus: sicut faciem⁹ suo modo de
 aspectu trino: vel accipere poterimus nadyr sextilis aspectus vtriusqz:
 qz idem erit vtrobiqz: cum enī circuli illi oēs magni sint: de necessitate
 transibunt semp per grad⁹ ꝑodiaci qz sibi inuicē opponunt. ¶ Directio
 quoqz facilis est hac via: notabo enim circulū super quē steterit signifi-
 cator vel locus vnde directio principiū capit: ⁊ signabo locū almuri in
 limbo: deinde vertā voluellū quousqz terminus directionis sup eundē
 notatū circulū ceciderit: ⁊ ite ⁊ signabo locū almuri in limbo: ⁊ tunc cō-
 putabo grad⁹ limbi inter illa duo signata loca contentos: quia hi sunt
 gradus directionum.

¶ De aspectibus scōm cōmunitatē astrologorū ⁊ specialitē scōm albategni.

Si ⁊ modus tertius in aspectibus accipiēdis qui a quā plu-
 ribus prim⁹ habet tāqz a plerisqz philosophis auctoriza-
 tus: ⁊ est per gradus equales qui sunt ꝑodiaci: vniiformi-
 ter accept⁹: ⁊ hoc esse verum affirmat albategni in quin-
 quagesimo quarto capitulo libri sui: nisi stella cui⁹ aspe-
 ctus queritur latitudinē habuerit aliquā ab ecliptica
 linea: vnde si nullam latitudinē habuerit: statim aspectuū grad⁹ appa-
 rebunt: stella enī hoc modo in principio arietis constituta aspectu sexti-
 li aspiciat principiū geminorū ⁊ principiū aquarij: ⁊ simili modo de alijs
 aspectibus ⁊ hoc ꝑ singulos grad⁹ orbis signorū: ut ꝑ in figura seqnti.

Qd si quā latitudinē habuerit stella: parū poterit hoc impedire etiā si la-
 titudo posset esse. 10. gradū: qz vix faceret hoc diuersitatē in aspectib⁹
 de. 30. minutis vni⁹ gradus: sicut apparere pōt experienti: z hoc solū cō-
 petit sextili aspectui: trino: mod⁹ enī imaginandi maneries aspectuum
 in hac intentione talis est: qd imaginand⁹ est circul⁹ magnus transi-
 ens per stellā cuius aspectus querim⁹ secet lineā eclipticaz in duo me-
 dia: hoc pacto qd ab vna illarū sectionū vsqz ad stellā sint grad⁹. 60. de
 gradib⁹ illi⁹ magni circuli: z gradus zodiaci q sūt ab illa eadem sectio-
 ne vsqz ad gradū zodiaci in quo ē eadem stella in longitudine quāuis
 in latitudine sit extra sunt gradus zodiaci qui sextili aspectui debent: z
 cum oēs circuli magni in sphaera secent se per equalia: necessariū est ut a
 loco stelle eodem vsqz ad sectionē aliam sint gradus. cxx. de gradibus
 eiusdē magni circuli: z a gradu stelle eiusdē in zodiaco vsqz ad illā secti-

onem secundā gradus zodiaci contenti sūt eius aspect⁹ trinus: hoc mō
imaginari possum⁹ sextilem aspectū duplicē sicut et duplicē trinū: quā
vis aspectus imaginatio scōm hanc radicē quātacūq; sit stelle latitudo
nullā facere pōt diuersitatē qn semp. 90. grad⁹ zodiaci hincinde nume
rati duplicē quartū aspectū continebūt precise: sectiones enī due zodia
ci et circuli magni transeuntis per stellā distare debēt in aspectu isto ab
eadem stella. 90. gradib⁹ a gradibus illius circuli magni: et sicut a gra
du stelle in zodiaco per totidē gradus zodiaci idest. 90. ambe enī secti
ones predictę poli sūt illi⁹ circuli qui vadit p polos zodiaci et p stellam
et p zodiacū signando in zodiaco locū stelle in longitudine. Sed ut di
uersitatē illā quāuis modica sit valde et parui impedimenti: que pp̄ la
titudines planetarū accidit: p instrumentū facillime possum⁹ dinoscere:
adiungā hīc quoddā impertinēs qd̄ tñ i meo instrumento competenter
posset figurari in loco paruo et lineis paucis siue arcibus: sed qz instru
mentū hoc op⁹ suplere valens et ampli⁹ magne quantitatis et figuratio
nis exsite habui: idcirco ab illo supplemento sup̄sedi in hoc instrumen
to et astrolabio vniuersali qd̄ alio noīe saphēa vocatum est. ¶ Quoti
enscūq; igit̄ p hoc instrumentū grad⁹ aspect⁹ sextilis modo iā dicto in
uenire libuerit: computandū est in regula que sup hoc instrumentū mo
uetur vocata in tractatu hui⁹ instrumenti orizon obliqu⁹: cōputandus
est iniquā a medio loco illius regule vbi clauus ponit̄ versus alterā ex
tremitatū ei⁹ sexaginta gradus: et ibi in acuitate illi⁹ regule faciā notā
deinde mouebo hanc regulā ita qd̄ nota illa tñ distet ab equinoctiali
in instrumento illo descripta quāta est latitudo stelle cui⁹ aspectū q̄ro
et hoc cōputando in arcibus illis qui reuolutiones vocantur ibi: ad
similitudinē latitudinis stelle: et illi arcus sūt loco circuloꝝ parallelorū
in illo instrumento: et tūc trāsserā notā in tabulam: postea considerabo
arcū circuli secātis equinoctialē p̄pe quē vel in quo stat nota illa: et sunt
illi arcus vocati ascensionēs in tractatu illi⁹ instrumenti: et quot fuerint
gradus et partes eorū ab hac nota vsq; ad diametrū q̄ venit a polis eq
noctialis lineę cōputādo per arcus illos q̄ ascensionēs vocant̄: tot gra
dus zodiaci correspondebunt sextili aspectui stelle q̄sito: et talis aspect⁹
sextilis est sp̄ minor. 60. gradib⁹: et quanto sextilis minor est sexaginta:
tanto trinus eiusdē est maior. 120. ita qd̄ sextilis et trinus semp in op
positis gradibus cadūt: et idem de vtroq; sextili: et de vtroq; trino. De
aspectib⁹ igit̄ hec sūt dicta. ¶ De inuentiōe aut̄ grad⁹ ascēdentis reuo
lutionū annoꝝ tam mundanoꝝ quā nataliū p hoc instrumentū necnō
et de alijs multipharijs de quib⁹ per idem instrumentū negociandū fo

ret cum in diuersis tractatib⁹ sufficient^r sint expressa: nugatoriu^m mihi vi-
sum erat hic replicasse: pro tato^m igit^r apocopata vltiori prolongatiōe
scripture huic opusculo terminū hic statuā.

Daceat ergo vestre philosophice discretioni frater vvil-
helme istud mee puerilis excogitationis tantillū qđ ne
vobis esset fastidio ita succincte p̄cindere studui sperās
in vestro magno intellectu et p̄claro qđ melius me scire-
tis intelligē quā ego memetip̄m exp̄mere valerē. Porro
sciatis absq; dubio qđ si me adhuc virū fore cōtingeret
ad his maiora amore vestre beniuolētie me promptū inuenietis. Va-
leat sp̄ vestra dilectio que deo annuente mei nequaquā obliuiscat.

¶ Expletū est hoc opusculū ab hannico bate in villa machlinensi: luna
cōiuncta ioui in domo septima: ascendente leone. Anno dñi. 1274. qñ
to idus octobris: ad petitionē fratris vvilbelmi de morbeca ordinis p̄-
dicatorū: dñi pape penitētiarij et capellani.

Volentes qđē vera loca planetarū coequare p̄ instrumē-
tum nostrū ad hoc specialiter ingeniatū sic p̄cedem⁹: cū
sit ibi circulus vnus locabilis scđz diuersos situs et dislo-
cabilis: qđ cōmune gerit officiu^m equantis quinq; planeta-
rū: saturni videlicet iouis martis solis et veneris: Si de
sole sit intentio: illam partē hui⁹ circuli vbi descripta est
aux locabim⁹ scđm illud foramē sup qđ descripta est aux solis: et partes
oppositā in opposito foramine: tunc ergo cōsiderato argumento solis
ad horam datam ex tabulis toletanis aut consimilibus super octauā
speram fundatis extracto: consimilem numerum in hoc circulo equāte
ab auge videlicet incipiendo vbi numer⁹ terminabit^r notā faciem⁹: po-
stea a centro clauī infixi in medio instrumēti filū extendentes p̄ notam
in circulo equātis signatā: vsq; in orbē signorū qđ est limbus instrumen-
ti directe p̄trabem⁹: et locus quē filū hoc mō extensū in limbo secuerit:
ē ver⁹ loc⁹ solis in octaua spera. Est enī instrumētū hoc sup mot⁹ plane-
tarum ad octauā sperā relatos ingeniatū et radicatū: scđm qđ a çarkel et
alij cōsideratores quāplures tabulas suas fundauerūt: ut patz in tabu-
lis toletanis: nouariensibus: herfordensibus et alijs pluribus. P̄ ho-
leme⁹ vero: et geber: albategni: abrahā qđ iude⁹: et açophi⁹ ceteri quoq;
magistri p̄bationū et maxime oriētales astronomi mot⁹ planetarū fm
nonā sperā cōsiderātes radices suas sup hoc fundauerunt: et hoc p̄z in

tabulis ptholomei: albategni & abrahe: in tabulis pisanis & vintonien-
 sibus & alijs: ppter qd & iudicia sua ad instar huius protulerunt: ut apparet
 precipue in principe iudiciorum albumasar: & hi oia motum octauae sperae
 diuersum posuerunt a prioribus: hi enim ipsum posuerunt uniformem super polos
 zodiaci: alij vero circulos paruos imaginatos super capita arietis & librae.
 Et quia hoc nostrum instrumentum super octauam speram fundatum sit: nihil
 minus valet ad motum planetarum hac secunda via coequandos quam est secundum nonam
 speram. ¶ Si igitur placuerit hac secunda via locum solis inuenire ex tabu-
 lis ad hoc constitutis: ut sunt tabule machlinenses: vel pisane: argumen-
 tum solis accipiamus & negocium ulterius per oia eo modo quam praedocui: & locum so-
 lis in orbe signorum sic inuentum diligenter notabimus & seruabimus vnde scri-
 bemus: deinde augeam solis in octaua spera prout in tabulis toletanis
 aut alijs consimilibus ponitur de auge solis secundum nonam speram tem-
 poris dato congruente inueniemus: & residuum loco solis iam inuento quem di-
 ligenter seruari preceperam addamus: & sic habebimus questum: verbi gratia.
 Auges solis in octaua spera est duo signa. 17. gradus. 50. minuta. Auges vero
 solis in nona spera sit pro tempore dato: duo signa. 29. gradus. 13.
 minuta: de hoc igitur numero priorem subtrahamus: & relinquuntur
 vndecim gradus vigintitria minuta: quos gradus & minuta loco solis
 secundum dictum modum inuento & seruato addamus: & hoc est questum.
 Est etiam aduertendum quod mouet octaua spera secundum posteros magi-
 stros probationum uniformiter in 70. annis gradu vno: & hunc motum sequuntur
 auges planetarum quare secundum exigentiam temporis rectificantur de auges
 relate ad speram nonam: & hoc pro quibuslibet 70. annis in gradu vno: & pro
 centum in gradu vno 2. 25. minutis: & pro 20. annis in 17. minutis: & pro
 anno vno in 51. secundis: & ad instar huius oportet illud additamentum
 de quo exemplum iam posui pro suo tempore verificari.

¶ De equatione saturni: iouis: martis & veneris per instrumentum.

Verum autem locum saturni in octaua spera si per hoc in-
 strumentum placeat inuestigare sic est negociandum: circu-
 lum illum translocabilem pro equate seruit locabimus
 suo modo respectu augis saturni in instrumento descri-
 pte sicut precepi fieri in sole: aptabimus etiam epiciculum sa-
 turni sic: rotunditatem illam siue rondellum qui est in termino
 laminae deferentis epiciculi ponemus ita: quod foramen in eo factum sit indire-
 cto foraminis quod est in centro principalis instrumenti: & vertimus hunc ron-
 dellum ita quod centrum equantis saturni in ipso rondello signati directe cadat
 versus augem saturni: & tunc rondellum sponte locabitur se: quia cavilla quam in subteri-
 ori parte rondelli infixam est ingredietur foramen sibi coaptum: & tunc firmetur

rondellus cū clauo principali qui in medio capitis sui centrū portat or-
 bis signoz & hec oia apparent facilia sola inspectione instrumenti. Ex
 tabulis igit tolosanis aut consilib⁹ cetro saturni extracto ab auge eqn-
 tis incipiendo cōsimilē numerū s̄m successione numeri diuisionū in ipso
 equantis circulo cōputem⁹: & vbi numerus finierit fiat signuz: postea a
 centro equantis in sculpto in rondello filū extendat vsq; in signū factum
 in equante: & sub hoc filo sic extenso voluat epicyclus: ita ut aux eius
 & oppositum augis epicycli directe cadant sub ipso. Argumentū etiā sa-
 turni mediū per tabulas inuentū considerantes: ad similitudinē ei⁹ in
 epicyclo saturni computabimus & vbi terminauerit cōputatio: lingulā
 que sup epicyclū vertit cōgrue aptem⁹ corpore epicycli immobili & quieto
 pmanente: reportet igit filū & extendat a centro clauī directe p signū in
 lingula & figuratū vsq; in orbē signoz: & locus orbis signozū que filuz
 designauerit ē verus locus saturni in octaua spha. ¶ Si vero libuerit
 opus nostrū ad secundā sectā pmutare: & locū saturni scdm illi⁹ sette ra-
 dices p instrumentū nostrū equare: extraham⁹ centrū saturni & argumē-
 tum ex tabulis machlinētib⁹ aut pisanis vel cōsimilib⁹ que scdm nonā
 speram currunt: & negociemur vlteri⁹ scdm eundē modū penitus quez
 statim predocui de saturno: & postq; locus saturni s̄m hoc inuent⁹ fue-
 rit in orbe signozū reseruet diligenter: & tandem fiat eidē talis additio
 qualē ante posui in exēplo de sole. ¶ Habita aut doctrina de equatio-
 ne saturni per instrumentū: sufficienter patet doctrina equatiōis iouis
 martis & veneris p idem instrumentū: est enī modus operis cōsimilis
 penitus postq; circulū equantē scdm situm cuiusuis debitū collocaueri-
 mus: & epicyclū vniuscuiusq; aptauerim⁹ modo cōuenienti: hz enī quili-
 bet suū epicyclū ut patet in instrumēto. ¶ Notandū est etiā q; ppter par-
 uitatē distantie centri equantis veneris a centro orbis signozū: necesse
 erat centrū equantis eius cadere super clauū instrumenti nostri: ppter qd
 cauendū est diligenter q; in equando venerē: clauus instrumenti ita di-
 sponat quod illud centrū ecētricū directe vertat sub auge veneris oī ne-
 gligentia p̄sus amota. Sic igit patet quō per nostrū mai⁹ instrumentū
 de equatione gnq; planetarū est negociandū.

¶ De mercurio.

Ed qz speciale habem⁹ instrumentū pro mercurio & lu-
 na ppter difformitatē motus ipozū a superiorib⁹: idcir-
 co specialē oportet tradere doctrinā qualiter ad equādū
 loca sua cōnegociari cum ipso debem⁹ instrumento: igit
 si mercuriū equare libuerit: illam faciem instrumēti que
 pro mercurio seruit considerem⁹. Dabet enī instrumētū

hoc duas facies quarū vna seruit pro mercurio z altera p luna: accipie-
 mus igit̃ primo cētrū mercurij put p tabulas scdm octauā sperā curren-
 tes inuenit̃: deinde inspecta facie instrumenti vicaria mercurij: reperie-
 mus limbū ei⁹ diuisū admodū duodeci signoz zodiaci: infra limbū
 aut̃ imediate in eadem superficie circulū aliū cū suis diuisionib⁹ z titū-
 lo numerali immobilē penit⁹ inueniem⁹: z hic circul⁹ equans est mercurij:
 z infra hunc equantē est ali⁹ in alia superficie mobilis z volubilis cū
 suis diuisionib⁹ debito numero intitulat⁹: z hic circul⁹ vocat⁹ est circu-
 lus augis mobilis: infra hunc aut̃ circulū vertit̃ rotūda tabula deferēs
 epiciclū mercurij. Equem⁹ ergo mercuriū sic fm numerz centri mercurij
 ex tabulis p̃cepti ut dictū ē: cōputabim⁹. n. i circulo augis mobilis
 ab auge eius incipiētes scdm successionē numeri ibidē intitulati: z vbi
 numerus terminatur notam faciem⁹: deinde vertat̃ circulus ita qđ hec
 nota sub auge equantis immobili directe cadat: z tūc firmet̃ hic circulus
 cū cera vel alia re ne possit vacillare: postea cōputem⁹ scdm idē cētrū
 mercurij in circulo equātis incipiendo ab auge ei⁹ immobili scdm succes-
 sionē suarū diuisionū z numeroz z vbi comput⁹ iste terminatur fiat no-
 tas debinc extendat̃ filiū ab hac nota vsq; in cētrū equātis iuxta prin-
 cipale cētrū instrumenti appareēs: z vertat̃ tabula deferēs epiciclū quo-
 vsq; cētrū epicicli z aux ei⁹ filr z oppositum augis directe sub hoc filo
 cadant: postea vero numerabim⁹ in epiciclo in exteriori scilicet circulo
 descripto in ipso portione mercurij: siue argumentū extractū ex tabulis
 sibi appropriatis: z signabim⁹ vbi terminat̃: z postremo extendem⁹ filiū
 a centro principali qđ est in medio instrumenti: z p signū notatū in exte-
 riori circulo epicicli vsq; ad limbū instrumenti: z locus fili in limbo: est
 verus locus mercurij in octaua spera. ¶ Qđ si voluerim⁹ seq sectā aliā
 que ē ad sperā nonā: tūc negociabimur sicut docui in saturno.

¶ De luna.

Si vo lunā equare placuerit faciē hui⁹ instrumenti p luna
 factā cōsiderem⁹: ibiq; apparet precisa figuratio motuz
 lune scdm qđ per magistros pbationū inuenti sūt z ima-
 ginati: mediū igit̃ locū solis ex tabulis extractum: in lim-
 bo signem⁹: p ea accepta elongatōe lune a sole fm mediū
 cursū ex tabulis ad hoc factis: cōputādū est in circulo il-
 lo q imediate sub limbo voluit̃ z est circulus augis lune: computanda
 sūt inquā tot signa gradus z minuta incipiendo scilicet ab auge fm suc-
 cessionē numeri in ipso descripti: quotta est elongatio lune a sole: z po-
 nendus est grad⁹ signat⁹ in quē terminat̃ cōputatio illa: sub signo me-

dijs mot⁹ solis: & tūc firmabo hūc circulū ne vacillet: deīde cōputabo in eodē circulo augis a termino numeri p̄imi iterū tātū quanta est elongatio lune a se: & hoc est duplū elongationis lune a sole: computādūm est in circulo augis ab auge eius: & tūc extendā filū a centro limbi qđ ē centrū orbis signorū vsq; in locū vbi cōputatio terminat in circulo augis: postea voluā tabulā deferentē epicicli quousq; centrū eiusdē epicicli cadat sub hoc filo: tūc remaneat hec tabula immobilis: sed trāfferam⁹ filū ad centrū oppositū centro deferentis lune: & ab hoc centro extendamus filū directe per centrū epicicli & vltra: & sub hoc filo locem⁹ augē & oppositū augis: & maneāt oēs tabule instrumēti quiete: hoc autē centrū a quo extendit filū est illud foramē parvulū qđ voluit circa rondellam in medio instrumēti locatū: centrū vero deferentis qđ eodem mō voluit: scienter obturavi: ut centrū ei oppositū distincti⁹ appareret: post hec quidē extracto argumento lune ex tabulis: s̄m ei⁹ quantitātē computabo signa & grad⁹ in epiciclo instrumēti: & locabo lingulā que sup̄ epicicli voluit: a d̄ similitudinē argumenti lune: postremo vō extendā filum a centro principali quod est in medio instrumēti: & p̄ mediū crucis in lingula epicicli figurate vsq; in limbū instrumēti & loc⁹ fili in limbo est verus loc⁹ lune. Est etiā hic intelligēdū quod s̄m quācūq; vias siue s̄m octauā sperā siue scōm nonā lunā equare voluerim: & p̄ quascūq; tabulas centrū lune & argumentū accipiam⁹: semp̄ tamen est vn⁹ modus operandi in instrumēto nostro.

¶ Finis felicis opusculū abrahe iudei de natiuitatibus cum exēplarib⁹ figuris singulis domibus antepositis: Et magistralis cōpositio astrolabij Danrici bate. Impressū venetijs arte & impensis Erhardi ratdolt de augusta. Anno salutifere incarnationis dñice. M. cccc. lxxv. nona kalendas Januarij.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs, but the characters are too light and blurry to be transcribed accurately.

